

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatosos peit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, december 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérezik: Sarlot Domokos.

A költségvetést elfogadták.

Főhercegnő a lelenczek közt.

A kínai háború.

Botrányt csináló pap.

A szerelem bolondja.

Hieronymi beszámolója.

Kanászból — tanító.

A Polgári Takarékpénztár ügye.

Sarlot Domokos jubileuma.

A régi szerető.

Tárcza: Temetőben. Irta: Jonas Lie.

Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta:

Groller Balduin.

Sarlot Domokos.

Arad, december 6.

Aradváros polgársága ünnepre készül, a mely méltó hozzá és hagyományaihoz. A polgárerénynek fon koszorut, hogy egy szerény társának nyujtsa azt elismerése és tisztelete jeléül. Nem a hatalomnak, gazdagságnak vagy a méltóságnak gyujtott tömjénfüst körül fognak az ünnepély részletei lefolyni, és a visszasugárzó fényben való tetszelgésnek a látszata is távol marad, egyedül a jól megérdemelt elismerés szívélyes manifesztációja lesz az ünnepély tárgya és célja, ennél többet, szebbet a közönség nem adhat, és az, a ki ismeri értékét, a kinek idáig terjedt nemes ambíciója, magasztosabbat nem várhat.

Sarlot Domokos, aradvárosi főkapitány, holnap tölti be a községnél viselt tisztviselőségének 25-ik évét. Előlről kezdte mint fiatal ember, és most pályafutása közepén már régóta viseli az ép oly megtisztelő, mint felelőségterhes hivatal, mely egy előkelő nagy város, szülővárosa polgárságának személy- és vagyonbiztonságára őrködni kötelezi.

És a hosszú idő alatt, a nehéz hivatal súlyos feladatai közben, mindig hű maradt magához, igazságszeretete és puritán jelleméhez, köfelességtudása és ernyedetlen munkabíró buzgalmához, és hű maradt szerény, polgáris magatartásához, mely a közönség minden körében, a társadalom minden rétegében általános tiszteletet és elismerést szerzett számára.

Pedig ha létezik hivatal, a mely tövissekkkel van körülpárnázva, ugy bizonyára a rendőrfőnök hivatala az. A rendet ugyan mindenki követeli, de semmit oly könnyen nem vesz a közfelfogás, mint ennek a rendnek érdekből, mulasztásból vagy épen kedvtelésből utjába állani, és kész a tartós bosszuság, ha kit a seprő a kívánatos, a nélkülözhetetlen rendnek utjából távolít. Sehol annyi elnézés, megalkuvás, tapintat nem kívánatos, mint a rendőrségi teendők vezetésénél és viszont, sehol annyi szigor kérlelhetetlen igazságosság, feltétlen becsületesség és törhetlen erély nem szükséges, mint ugyanennek a hivatalnak a vezetésénél. Helyén legyen annak az esze

és a szive is, a ki erre a hivatalra vállalkozik, s hogy Sarlot Domokos megfelelt a hivatásának, azt a köztudat fényes illusztrációjaként épen a holnapi ünnepségek fogják beigazolni.

De nemcsak nehéz hivatalának folytonos, kifogástalan ellátásában érdemelte ki Sarlot az ő polgártársainak háláját és elismerését: érdemei a multba visszanyulnak és mint az aradi rendőri hivatal ujjászervezője, az aradvárosi közigazgatás fejlődésének történetében vivott ki magának méltó nevet, határkövet állított föl a városi közrendészet utján, a mely az ő művét, céltudatos erélyét és becsületességét hirdeti.

Az ováció, melyben a főkapitányt részesítik, előreláthatólag ép oly széleskörű, mint bensőséggel teljes leszen. Sarlot az igazi, hamisítatlan aradi polgár tipikus alakja, annak minden kiválósága és erényeivel. Már nagyatyja elévülhetetlen érdemeket szerzett Aradvárosa körül; ő volt értelmi középpontja és vezére annak a mozgalomnak, mely Aradvárosát a kamarális község alárendelt helyzetéből kiemelte és szabad királyi várossá tette. Ez a régi rendi korszakban nagyobb jelentőségű volt, mint ma, ugy, hogy ettől az időtől — idestova háromnegyed százada — kezdődik sajtókép Arad felvirágzásának kora. És ő volt, ünnepeltünk nagyapja, az új szabad királyi város első polgármestere.

TÁRCZA.

Temetőben.

(Norvég rajz.)

Irta: Jonas Lie.

A kis temető odafönn volt a dombháton, ahonnan meg lehetett látni a tengert, amint a hullámokon a felhők alatt vitorlák libegnek rajta.

A szegényebb emberek sírjai, mint az már a temetőben szokás, szerényen huzódtak meg az egyik szögletben. A meredeken két kis lány kapaszkodott egy vadrózsa bokor felé. A hirtelen szöszke Andrine csak nemrég kezdett iskolába járni és ott nagyon összebarátkozott a vörös haju Maren-nel, ugy, hogy az iskolán kívül is majdnem mindig együtt voltak. Ma is, először Andrine kísérte el barátóját, aki lenolajat ment vásárolni, amiből az apja olajfestéket készítsen, aztán Maren felment Andriné-vel a dombhátra, mert Andrine virágot és falevelet gyűjtött az apja sírjára.

— Mond csak, szólalt meg egyszer Andrine, ha ugy véletlenül eltörted volna az olajos üvegedet?

— Igen ám, de nem törtem el!

— Ugyan érts meg; azt kérdem, hogy ha eltörné, hát megverne az apád?

— Meg bizony.

— Virgácsos? mely kérdésnél a két nagy, komoly szemből feszült kíváncsiság sugárzott ki.

— Bizony még a pálcát se nagyon ki-mélné.

— De hát ha hirtelen megölelnéd?

— Ugyan; megörléte!

Maren elképedve állott, még a száját is nyitva feledte. Ennek az Andrinének ugy látszik fogalma sincs, mi az az apa! Nem is esoda, hiszen maga mesélte, hogy csak egy éves kis gyerek volt még, mikor az apja meghalt és az olyan jó, olyan nagyon jó volt. A kis Maren apja is jó, ha éppen nem dühös, csak az a baj, hogy sokszor dühös. Azt próbálnák csak ugy hirtelen megölelni! . . .

— Andrine anyja, az Olava Oolsen, csinos fiatalos nő volt még, és abból élt, hogy jobbmodu házakba fehér ruhát mosott. Ezért is kellett neki olyan messze lakni a várostól, odakinn a tengerparton, a Mortensen leányasszony-nál, aki a kertjéből konyhanövényeket árulgatott. Odakinn egy nagyon lágy vizü forrás fakat, egy mákszem salétrom sem találkozott benne, hisz a szappan is oly szépen habzott a vizében.

A szöke kis Andrine nagy magányosságban növekedett; csak most őszkor kezdett iskolába járni és más leányakkal barátkozni. Mikor pedig hazatért a játszás után, mindig alkalmatlan kérdésekkel gyötörte az anyját. Más kis lányok azt mondják, hogy apjuk van, akit ismernek is. Hát az övé hol van? Hát neki már nincs apja? A kis Andrine folyton kérdezgetett, okoskodott.

Az anyjának pedig ugy fájt a lelke, mikor a kis lánya könyterhes szomorú szemmel nézett

fel reája és mindenfélét kérdezgetett. Egyszer aztán azt találta mondani, hogy apa odakinn van a tengeren.

— Hol?

— Oh, Amerikában.

— Aztán mikor jön majd vissza?

— Nem tudom, gyermekem! Olava leült és sirt; egyszer csak levelet kapunk tőle . . . de majd csak később.

Csakhogy most azt tette Andrine, hogy a szomszédságban szanaszét kérdezősködött a hájósasszonyoknál, hogy mikor szokott levelek jönni és ki hozza őket. Mortensen leányasszony azt mondta erre, hogy ez így nem megy, a dolgot mégis csak meg kell valamiképen magyarázni a kicsikének. Olava amugy is mindig azt gondolta, hogy egyszer majd mindent elmond neki, majd ha nagyobbra nő és föl tudja érni ésszel . . . Csakhogy Andrine ugy a szivére vesz mindent és Olava azt is elgondolta, hogy ha megtudja a gyermek, hogy ő másfajta, mint a barátnői, azzal a két nagy, gondolkodó szemével milyen szomoruan fog majd reá nézni. Így hát az anya irtózkodott a beszédétől, mindig csak másnapra halasztotta és mindig fájt a lelke . . .

Olava sokat, nagyon sokat gondolkodott mindezekről és egyszer aztán azt mondta a kis lányának, hogy tulajdonképpen nincs is apja . . . mert már régen, nagyon régen meghalt, amikor még Andrine csak egy éves kis gyerek volt. Olyan régen történt, hogy arra már nem is lehet emlékezni.

Ugy látszott, mintha Andrine megnyugo-

Nem azért említjük ezt föl, mintha unoka rászorulna őse érdemeinek fénygaraira, de ezzel is jellemezni kívánjuk jólét egyéniségének az aradi polgárság rében meglevő hagyományos jelentőségét és igazolni a polgárságnak azt a benső gaszkodását, mely a mostani jubiláris népszerűségben nyilatkozik meg iránta, s helyhez magunk is jó szívvel és őszinte terencsekívánatokkal csatlakozunk.

A költségvetést elfogadták.

(A képviselőház üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 6.

Kristóffy József, a szabadelpvűpárt eme kiálló tagja kezdte meg a mai vitát. Formásan egyes beszélt és különösen beszédének ama része tetszett, melyben a néppártnak felekezeti tendenciáját elítélte.

Utána Széll Kálmán miniszterelnök állott fel szólásra. Egyenként foglalkozott a kormány ellen felhangzott összes érvekkel és a szabadelpvűpárt tetszése mellett czáfolgatta az összes támadásokat.

Ülés végén még Lukács László pénzügyminiszter szólalt fel, azután a költségvetést általánosságban elfogadták.

Részletes tudósításunk itt következik:

A költségvetés.

Elnök: Talián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác, Hegedüs Sándor, Plósz Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök előterjeszti az irományokat.

Következik a napirend: a költségvetés folytatolagos tárgyalása.

Kristóffy József: Mindenekelőtt a választási rendszerrel foglalkozik. Kijelenti, hogy ellene van az általános választói jognak épen magyar nemzeti szempontból, amelyet az összes nemzetiségek bevonása veszélyeztetne. (Tetszés.) Előnk polemizál a néppárti szónokokkal, kimutatva, hogy nem egyéb felekezeti pártnál. A felekezetek közötti békét megzavarni akarni bűn és ezért elítélendő minden ilyen reakciónárius mozgalom. (Élénk tetszés.) A függetlenégi párt régi érveivel harcol most is, már

pedig az Ausztriával való szövetségünk gazdaságilag hasznunkra van és e mellett szabadon fejlődhetünk. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról.)

A miniszterelnök beszéde.

Széll Kálmán: (Halljuk!) Ha áttekint a vitán, nem találkozok az ellenzéki felszólalásokban a költségvetés bírálatával. Az ellenzék részéről többé-kevésbé éles támadások intézettek a kormány politikája ellen. Kossuth 11 pontban emelte fel vádjait, azt állítván, hogy azok be vannak bizonyítva, s aztán semmit sem bizonyított be. Hogy Ausztriával a vám-szerződést meg nem kötötték, az mint már többször mondotta, nem azért történt, mintha a 67-iki törvény hiányos volna, hanem azért, mert Ausztriában nem volt meg a törvénynek megfelelő állapot, mi pedig meg akartuk övni nemzeti érdekeinket. (Helyeslés jobbról.) Hogy minő kitünő a 67-iki törvény, épen az bizonyítja, hogy most is, az ausztriai nehéz viszonyok között is megállja helyét.

Komjáthy beszédére reflektál. Az ő gömbölyű beszédében mindig megtalálja a támadás elfogultságát és vastagságát. Hogy milyen a szülő nemzetiségi politikája, azt többször megmondta, ma sem változtatott rajta. Az ő politikája az egységes magyar állam politikájának folytatása. (Helyeslés.) Az egységes magyar állam megvédelmezése. (Helyeslés.) Egyforma igazság mindenki iránt, bármily nyelvű legyen is, csak hü fia, jó polgára legyen a magyar hazának. De ez nem jelenti azt, hogyha valahol visszaélések, a magyar állam elleni igazságok fordulnak elő, azokat megtorlás nélkül hagyja. sőt ellenkezőleg érezteti velők a magyar állam szigorát is. (Zajos helyeslés.)

A Komjáthy politikája mire vezetne? Mindenkiel összevesznénk és veszélyeztetnők az ország békéjét, nyugalmát, munkásságát. Hát e helyett inkább megmarad a maga békés, józan politikája mellett, a mely biztosítja az ország fejlődését.

Visontai beszédére tér rá. A gyülekezési jog szabadságát kívánja. Hát a mely esetben hozzá fordultak, mindig törvényszerűleg intézkedett is. Csak a szombathelyi esetet hozza elő. Ott azért nem engedték meg a gyűlést, mert az a bizonyos Bencsik, aki a gyűlést összehívta, munkakerülő izgatónak bizonyult, és sikkasztott. (Élénk tetszés jobbról.)

A gyülekezési szabadság megóvása tekintetében különben törvényes intézkedést óhajtt és a törvény útján való szabályozást.

Molnár Jenő: Szentesen mondja el ezt.

Széll Kálmán: Én itt most a magyar ország-

gyűlésen beszélek. (Élénk tetszés.) Visontai kifogásolta, hogy több alapszabályt nem hagyok jóvá. Felsorolja mindamaz alakulni akaró jogszabályokat, a melyeknek alapszabályait nem erősítette meg és kijelenti, hogy ezt azért tagadta meg, mert az egyiek a szegény népet akarják csalni. (Zajos helyeslés.)

A mi a csendőri kintzásokot illeti, hát igenis, előfordultak kintzások, bántalmazások, de mindannyiszor szigorúan büntették a kintzokat szabadságvesztéssel és elbocsátással.

Felsorolja mindama eseteket, melyekben a csendőrieket bezárták, vagy a szolgálatból bántalmazás miatt elbocsátották. De épen azért nem szabad a csendőri intézményt általánosságban támadni, mert súlyos, felelősséggel járó munkát végeznek csekély fizetéssel. (Zajos helyeslés.)

Több gyűjtést betiltott a szülő, még pedig azért, mert visszaéléseknek akarta elejét venni (Tetszés), nehogy a közönség jogosan panaszkodjék.

Hogy miért kezelik a szocialista ügyeket az államellenes ügyeket vezető osztályban, annak az oka az, mert a rokontermészetű ügyek mindig egy osztályban dolgoztatnak fel és a szocialisták között vannak államellenes izgatók is. (Élénk helyeslés.)

Végül Molnár beszédére reflektál, a ki egyes esetekből következtet arra, hogy nincs jog, törvény, igazság. Hiszen épen az ő esetei bizonyítják, hogy igenis van. A legsérlemesebb szatmárnemgyei esetben Domahidy főszolgabíró fegyelmiel megbüntették, a szegény Kaiser büntetését elengedték, mert hiszen, a mit már leült, azt vissza nem adhatták neki.

Molnár vádjait nem tartja a keresztényi felebaráti szeretettel megegyezőnek. (Zajos tetszés.)

Nemzetét tömörülésre buzdítja, felekezeti és osztály harcot nem akar. A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Zajos éljenzés.)

A költségvetés elfogadása.

Török Gyula beszélt szünet után, kívánva a szolgálati pragmatika elkészítését s az önálló vámterület megalkotását.

Elnök a vitát bezárja.

Lukács László pénzügyminiszter: Hátte meg a szó. Véres hangú üres tartalmu vádnak mondja azt, hogy a budget irreális lenne, majd a költségvetés realitását bizonyítja. A felhangzott vádakkal szemben kijelenti, hogy ő konzessziók adásánál keresztény és nem keresztény között különöséget nem ismer. (Tetszés) A husadó eltörlése nem szállítaná le a husárakat, itt csak a szabad konkurrenzia segít. A

dott volna, csak hogy ez bizony nem sokáig tartott. Egyszer az üvegkereskedőék Dinájával ott járt a temetőben, és barátinője megmutatta neki a kis huga sírját. Most már Andrine is mindenképen tudni akarta, hol fekszik az apja.

Egy éjjel álmában egész tisztán látta is az apját. Csinos fehér szakállal volt neki és igen nyájasan nézett a kis leányra; és az óraláncza zöld színű volt, mert hát olyan régen fekszik a föld alatt . . .

Mortensen leányasszony pedig ugyancsak megijedt; hisz' ez az a gyermek mind csak az apjára gondol! Addig-addig sirdogált és rimázkodott, amíg Olava megigértte neki, hogy egyszer majd elmegy vele a temetőbe és megmutatja az apja sírját. Persze nem ma . . . hanem máskor, ha majd ráér a mosástól. Csak hogy az a bizonyos nap sehogy se akart elkövetkezni; az anyja hétről-hétre halogatta.

Most már Andrine egymagában szökdelt ki a temetőbe: és keresgélte, egyre keresgélte ottan. És valahányszor eljött a temetőből; mindig biztosra vette, hogy no most már tudja, hol pihen az apja . . . mert hol egy, hol más sirdomb egészen olyan volt, amelyiknek elképzelte. Egy este aztán, mikor megint csak belátta, hogy bizony még-e találta el, néha könyecseppek törtek elő a kis lány szeméből . . . virágait épp arra a helyre tette, ahol úgy gondolta, hogy az apja szive pihen . . .

Olava végre is nem talált menekvést. Kézen fogta a gyermeket és elment vele a temetőbe. Ott a legutolsó szögletben, a köfáltól a harmadik sirdomb alatt, melyen egészen levan tiporva a fü: ott fekszik az apja! És And-

rine kimondhatatlan boldog volt a gondolatra, hogy ez az elbanyagolt dombocská az ő tulajdona. Minden vasárnap kiment a temetőbe — többször nem volt szabad neki — és tisztított, rendezgetett s egymagában játszogatott. Három essztendeje folyt ez már így, amikor a kis Maren is hozzája szegődött játszótársnak. Andrine egy valóságos álmovillágot teremtett magának, melyben mindig az apjával beszélgetett és kedveskedett.

Most is ott ült a köfalon, s fontoskodva csacsogott Maren-nel. Virágait rendezgette és szá-jában fogta a fonalat, amelylyel majd koszoruba kötözteti őket.

. . . Hej, de szép is volna, ha apa még élne. Talán őt is kivinné csónakján a nagy tengerre, mint Marent az édes apja . . . De legörömbestebb mégis azt képzelte el magának, hogy apa uton van és leveleket ír; akárhányszor maga irt leveleket az apja nevében és rendre elhozogatta őket; a postahivatal ott volt a hid alatt. Aztán ő is mindent megírt a papának és elmondta, hogy ezt kívánja, azt kívánja . . .

Hét órára járt az idő a nap is rézsutosan állt már és hosszú árnyékokat vetett a temetőre. De a két szép koszorú is elkészült ám! Andrine a barátinője segélyével gondosan átemelte a köfalon aztán a két kis leány együtt ment el a sirdombhoz. Andrine az mondta Marennek, hogy csak maradjon veszteg, majd ő eligazítja a dolgot. Először is a múlt vasárnapról ott maradt fonnyadt virágokat kell eltakarítani, aztán meg kell gereblyézni a földet, hogy szép fekete színű legyen. Azután mind a két koszo-

rut a sirdombra tették, a nagyot közepére, Marenét kissé lejjebb . . .

— Uram teremtem, ezek a gyerekek mi mindent kieszelnék! szólalt meg egyszerre egy női hang.

Két asszony jött a sirdomb mellé és a sirásó is feljűk iparkodott, egyik kezében ásóját, másikkban egy fehér felírástos fakeresztet hozva

— Ugyan mit csináltak itten? kérdé a kövér asszonyság elámulva, amint a rendbe szedett és felkoszorozott sirdombot jobban is megnézte. Aztán a másik asszonysághoz fordulva, csodálkozva mondá:

— No nézd, hát nem furcsa ez, hogy az öreg Tron Disen sírjával is törődik valaki!

A sirásó munkához látott, de Andrine rákiáltott:

— Ne bántsá a sirdombunkat!

— Az ám, a sirtokat . . . No csak odább, lányok, mert baj lehet belőle — mordult rájuk a sirásó.

— Itt fekszik az atyám! — siránkozott Andrine, Olava az anyám, odalenn a tengerparton . . .

— Haha! nevetett a sirásó. Olava lánya! Aztán itt fekszik az apád! Hahaha! Téged ugyan becsaptak ám!

— Megmondom a mamának . . . megmondom a mamának! kiáltozta Andrine magán kívül.

— Csitt, gyermek . . . Csitt! Ne háborgasd a holtak nyugalmát . . . Menj szépen haza! — szól bele a kövér asszony békítőleg. Hát nem látod, mi áll a keresztben? „Itt nyugszik Tron Disen, hajóács Sörvigből“ — szavalta

közigazgatás rendezésénél a husadót az államtól a községekhez véli utalandónak. A gyufa és a cigarettapapír-monopóliumot nem helyesli *Kossuth* Ferenc határozati javaslatát elveti. (Zajos éljenzés).

Erre a költségvetést *általánosságban elfogadták*.

A legközelebbi ülés *hétfőn* lesz, mikor az állami beruházásokat fogják tárgyalni.

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, decz. 6. A főrendiház ma *Csáky* Albin gróf elnöke alatt ülést tartott, a melyen az öntöző csatornákról szóló javaslatot vita nélkül elfogadták. Végül *Bánffy* Dezső br., mint legfőbb feyelmi bírósági tag, letette az esküt.

Az olasz parlamentből.

Róma, decz. 6. A kamara tegnapi ülésén a politikai rendszabályokról szóló törvényjavaslat tárgyalására rendelt bizottságba a kormánynak mind a tiz jelöltjét. nagy többséggel választották be. Az ellenzéknek tehát csak a részére föntartott öt hely jut.

A bur. háború.

London, decz. 6. A *Morningpost*-nak jelentik Johannesburgból: A johannesburgi katonai kormányzó egy banketten azt mondta, hogy a hatóság elhatározta, hogy a Johannesburgba visszatérő polgárokat kiképezteti és fölfegyverzi. Azt hiszik, hogy ilyen módon 20,000 főnyi sereget fognak összehozni, a melynek *Rand-Riffles* lesz a neve.

London, decz. 6. *Kitechner* lord táviratozza Bloemfonteinből tegnapi kelettel: *Knox* tábornok tegnap a bethulie-smithfieldi ut közelében megtámadta *Dewett* seregét és valamennyi hadállásából kiverte. Naplemente előtt az ellenség visszavonult észak felé. Az utrechti helyőrségnek egy csapata e hó 2-án a város mellett 200 burra bukkant. Harmadfélórai harc után

az asszonyosság prédikáló hangon. „Fia elment Amerikába! egy év múlva aztán meghalt az apja.”

— No, de már most igazán menjetek, leányok! mondá sirású szigorubban. . . Vigyétek a koszorút is! . . .

Maren futásnak eredt és lihegve mondta el otthon, hogy két sörvigi asszony elkergette őket a sir mellől.

Andrine azonban ott maradt a kőfal mögött és ujjai közt forgatta a koszoruját.

— Bizony, a szegény kis lány apja nem fekszik még a föld alatt! vélte a sirású, aki jól ismerte a környék dolgait. — Knoff fűszeres segédje volt, aztán elbolondította Olavát, aki gazdasszony volt a házban. Elment a faluból, meg is nősült és Olava lenn lakik a parton, s mosásból él a gyerekekével.

Andrine im, megtudott mindent.

Csendesen ült a kőfal tövében és hallgatta a beszélgetést.

A csipkebokor mögül keserves, vigasztalan zokogás hallatszott soká. . . soká. . . aztán csönd állott be. . .

Andrine elaludt bánatában. Késő este volt már, amikor ijedten felébredt és nem tudta, hol van; csak azt érezte, hogy valami nagyon rossz az, ami vele történt. . .

Tekintete a keresztekre és a sötét kőalakokra esett. Aztán mintha valami hosszú fehér szakált látott volna. . . Az alak lassankint az apja arcját öltötte magára. . . de csak egy szem volt és vonásai eltorzulva. . . mintha kemény kőből volna metszve.

Es a kis lány hirtelen emlékezni kezdett.

az ellenség visszavonult és hat embert hagyott a csatatéren. Az angolok vesztesége két halott és öt sebesült volt. A burok Verbyling felé portyáztak, a miért is e hó 2-án egy angol csapatot küldtek oda Heidelbergből. A csapatot mintegy száz bur megtámadta, de az angolok visszaverték az ellenséget és a mellett kilencz szekeret ejtettek zsákmányul. Az angolok közül két ember esett el. French tábornok jelenti Potchefstromból: Az a hadoszlop, a mely Lorberg közelében operált, sok ellenséges katonát fogott el, azonkívül néhány ezer darab marhat ejtett zsákmányul és legalább is 500 burt kergetett el a környékről.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, december 6.

Sanghaiból jelentik: A béketárgyalás jövő vásárnap kezdődik Pekingben. Egészen határozottan állítják, hogy az udvar legközelebb visszatér Pekingbe.

Washington, december 6.

A külügyi hivatal jelentést kapott, a mely szerint a pekingi követek tegnap megállapodtak egy egyezmény tervezetére nézve, a melyet azonnal elküldtek kormányaiknak. Hay külügyminiszter ma táviratilag felhatalmazta Conger követet, hogy az egyezményt az Egyesült-Államok nevében aláírja. Részleteket nehéz megtudni, de azt mondják, hogy az Egyesült-Államok érvényesítették álláspontjukat a bűnösök megbüntetése és a kártérítések kérdésében. A büntetésnek a legszigorubbna kell lennie, a melyet a kínai kormány alkalmazhat. A kártérítést illetőleg pedig a kínai kormánynak annak rendje és módja szerint el kell ismerni, hogy kártérítést köteles fizetni, a kártérítés összegét pedig később fogják tárgyalások útján megállapítani. A többi pontra nézve állítólag a francia javaslat szolgált az egyezmény alapjául.

London december 6.

A Times jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Azt hiszik, hogy a jangcevígyi alkirályok befolyást nyernek az udvarra és *Tungfusziang* csapatait a maguk csapataival váltják föl. Csekiang új kormányzója azt a parancsot kapta, hogy a meggyilkolt csucsáni hittérítők ügyét azonnal rendezze. *Seng* táviratigazgató közlése szerint ez volt az oka az előbbi kormányzó elbocsátásának. Az erre vonatkozó ediktum azonban, mint a távirat megjegyzi, nem elégíti ki az idegeneket, mert az erőszakosságokról egyáltalán nem tesz említést és büntetéseket sem állapít meg, hanem csak utasítja az előbbi kormányzót, hogy állását hagyja el.

Főherczegnő a lelenczek közt.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 6.

A Fehér Kereszt országos lelenczházegyesület *Stefánia* főherczegnő leköszönése után védőasszonyának *Klotild* főherczegnőt, *József* főherczeg feleségét választotta meg. Az egyesület elnöksége a megválasztásáról szóló oklevelet tegnap nyújtotta át az új védnöknek, a ki rögtön kijelentette, hogy ma meglátogatja az intézetet.

Az egyesület tüzoltó-utcza telepe ünnepi díszítéssel erre az alkalomra. A főherczegnő fogadására megjelentek az egyesület igazgatóségának és választmányának a tagjai, köztük: *Dániel* Ernőné báróné, *Hegedüs* Sándorné, *Hugonnay* Béláné grófnő, dr. *Kováts* Gyuláné, dr.

Neumann Árminné, dr. *Böke* Gyuláné, *Regele* Róza, *Zipernovszky* Károlyné, *Vajda* Károlyné, *Földiák* Gyuláné, továbbá *Tabódy* József kir. kamarás, elnök, dr. *Szalárdi* Mór igazgató-főorvos, *Bánácsi* József titkár, *Pápay* Ferencz káplán, pénztáros, *Barabás* és *Galgó* főtisztviselők, valamint az orvosi kar tagjai.

Klotild főherczegnő *Szirmay* Sarolta grófnő udvarhölgy kíséretében délelőtt tizenegykor érkezett meg s a bejáratnál *Tabódy* József elnök lelkes szavakkal üdvözölte. Beszéde végén pompás bokkrétát nyújtott át a főherczegnőnek, a kit az egybegyültek megéljeneztek.

A főherczegnő ezután a kápolnába ment, majd sorra járta a rendelő szobákat, a hivatalos helyiségeket és a kórtermeket, a hol a gyermekágyas asszonyok közül többel nyájasan beszélgetett. Nagyon tetszett a fenséges asszonynak a mintaszerű rend és tisztaság. Megnézte a konyhát is, a hol pompás ebéd készült. Szemléje után beírta nevét a vendégkönyvbe s átvette a lelenczház új naptárát.

Tabódy elnök bucsubeszédére a főherczegnő ezeket mondta:

— Nagyon örülök, hogy láttam ezt a szép intézetet, a hol minden oly kifogástalan. Köszölkék velem, hogy mit tehetek az egyesület érdekében, s én mindent meg fogok tenni. Remélem, hogy védnökségem alatt az intézet még inkább virágozni fog!

Lelkes éljenzés hangzott föl, mire a főherczegnő szives bucsuzás után udvarhölgyével kocsira ült és visszatért budavári palotájába.

Botrányt csináló pap.

(Aki ittas fővel mond misét.)

— Följelentés a váci püspökhöz. —

Arad, december 6.

Bolvary Antal mezőturi ügyvéd, nyugalmazott kir. járásbíró, nem mindennapi feljelentést nyújtott be *Csáky* Károly gróf váci püspökhöz. Olyan vádakkal illeti ebben a mezőturi róm. kath. plébánost, *Hegedüs* Imrét, melyek ha igazak, igen szomorú világot vetnek arra, hogy egynémely helyen minő kezekbe van letéve a hitben való kalauzolás.

Tartózkodunk attól, hogy a feljelentést, melyet a panaszos ma nyilvánosan is közlést tesz, kommentárral kísérik. Elégge beszél maga az eset, a melyet *Bolvary* így ír meg a püspöknek.

Ez évi márczius 12-én több hitsorsosom kérésére feljelentést tettem *Hegedüs* Imre mezőturi róm. kath. plébános ellen a váci püspökhöz, vádat emelvén a plébános ellen megátalkodott iszákosság, ezzel kapcsolatos botrányt okozó erkölcstelen élet, a reá bízott alapítványok hitlen kezelése, a templomnak részeg fővel korcsmává lealacsonyítása, a házasság előtti gyónás és áldozásnak egy liter borért való elengedése, egész éjjeli dorbézolás után a hajnali misére ittas állapotban végzett áldozás és több, a papi állással összeférhetetlen bűnök miatt azon kérelemmel, hogy, ha itt a 20 ezer főnyi reformátusság közé ékelve négy ezernyi róm. katolikus lelket az elzüléstől megmenteni akarnak, adjanak nekünk egy hivatását ismerő és teljesítő lelkipástrort.

Azt hittem, hogy ennyi vétek és vád azonnali intézkedést fog maga után vonni, mert lehetetlennek tartottam, hogy ily vádakra az egyházmegye feje közönyös maradjon.

Es mégis sürgetésemre csak június hó 18-án értesített *Virter* püspöki helynök ur. hogy csak várjunk türelemmel, mert a feljelentés fontossága hosszadalmas tárgyalást igényel. Vártam, hogy vagy a nyilvánosan meghurczolt plébános, vagy a felettes egyházi hatóság, majd csak életjelt adnak magukról. Sehonnán semmi nesz.

Augusztus 29-én táviratilag kértünk kihallgatást méltóságodnál, melyre tagadó választ kaptunk, azon indokollással, hogy küldöttség

fogadására nincsen ideje, utasítva lettünk egy-szersmind, hogy kérelmünket adjuk be írásban, holott a kérelmünk már majdnem feléve ott he-ver s vár az elintézésre.

De hát azért mi kérelmünket újból bead-tuk írásban s vártnak vagy hat hétig ismét eredménytelenül.

Október hó elején azután egy 9 tagu kül-dötséggel beállítottunk Vácra, hogy kihallga-tást kérjünk méltóságodtól, a váróteremben je-lentkezőknek *Balázs* kanonok ur, ki az általunk vádolt plébánosnak iskolatársa volt, határozot-tan kijelentette, hogy minket püspök ur ő méltósága elé nem bocsát.

Erre hangos indignálódásban törtünk ki, amitől meghökkenett egy kissé a kanonok ur, s látván, hogy minket nyakáról le nem rázhat, engedett sürgetésünknek s bejelentett bennün-ket méltóságodnál.

Méltóságod e küldöttséget kegyesen fogadta s azon ígérettel bocsátotta el, hogy az ügyet soron kívül fogja elintézni. Méltóságod ígé-retét be is váltotta, a mi felől mi nem is kételkedtünk s már október 11-én megjelent városunkban *Csávolszky József* kanonok ur jegyzőjével együtt, hogy a vizsgálatot telje-sítse.

Nagy visszatetszést szült azonban, hogy a vizsgálóbíró a vádlottnál szállásolja el magát s mig a tanukat az én jelenlétemben, vádlottat már négy szemközt hallgatja ki.

Hanem azért így is három előkelő urnó vallotta eskü alatt, hogy vádlott plébános a a mult év utolsó napján a hálaadó esteli isteni tisztelet alkalmával, olyan részegen beszélt a szószebből, hogy onnan majd kibukott s olyan tónusból beszélt, a melynek egyik paszusa így szölt: „*Aranyszájú szent Salamon gazember volt!*” stb. *Kertész Sándor* nevű tanu pedig vallotta, hogy ugyanez alkalommal a plébános oly részeg volt, hogy értelem nélkül összebeszélte mindent a szószekeken, ami annyira felháborította a tanut, hogy a templomból távozott s azóta oda nem is ment.

A városi rendőrfőkapitány és három városi rendőr egybehangzólag vallják, hogy a vádlott plébános nyilvános bordélyházban látták mu-zsák társaságában dözsölni s látták, midőn on-nan távozva, az árokba bukott s onnan a vele előbb mulatozó leányok emelték ki, innen az-után éjjel után 3—4 óra között egyik, helybeli vendéglőbe botorkált be, a hol a cigányok közt tánczolt s onnan ment hajnali misét mondani, anélkül, hogy megmosdott s ruháját a piszok-tól megtisztította volna.

Maurer Kálmán szabómester vallja, hogy neki adta ki a házasság előtti gyónás és áldo-zás alóli felmentvényt egy liter borért.

Hogy az alapítványi pénzekkel mi történt, erre a vizsgálat ki nem terjeszkedett.

Hanem meghozta a szt. szék azt a határo-zatot, hogy a plébános számadásai rendben ta-láltak, inkrimínált ténykedései pedig nem igazoltattak.

Meggyőződése, hogy Méltóságod mind-ezekről nincsen híven informálva, ezért hozom a fentieket ez uton tudomására azon erős hit-ben, hogy meg fogja találni módját annak, hogy minket plébánosunktól megszabadítson s hitközségünk belbékéjét helyreállítsa.

De nyilvánosságra hozom ezeket azért is, hogy alkalmat adjak plébánosunknak, hogy ha olyan ártatlannak érzi magát, mint a szentszék mondja, kezében a szentszék felmentő ítéleté-vel, indítson ellenem e közlemény közzététele miatt sajtópert, hadd lássuk, vajjon a sajtóbi-róság is olyan ártatlannak fogja-e a plébános urat találni, mint a szentszék, avagy ki vétett az igazság ellen, én-e vagy a plébános ur fel-mentő szentszéke?

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Bánk bán*, tragédia. (Páros bérlet.)
Szombat: Délután: *Bibliás asszony*, operetta.
Este: *Sárga csikó*, népszimű. (Páratlan bérlet.)

* *Leszkay* szervezkedik Egyik fővárosi lap közli, hogy *Beregi Oszkár*, a budapesti Nemzeti színház fiatal gyakorlatos tagja, a ki mint állandó vendég a szegedi szintársulatnál mű-

ködik, *Aradra* szerződött *Leszkay* társulatához. *Beregi* lenne tehát az új hőszerelemes.

* *Don Caesar de Bazán*. A Vörösmarty ün-nepségekkél lévén elfoglalva *Molnár László*, színházunk állandó vendége, néhány hét óta az ő játékát nélkülöztük. Tegnap három napi vendégszereplésre ismét ideérkezett s ma Du-masnak kedves vigjátékával, a *Don Caesar de Bazán*nal hangolta a nem nagy számu közön-séget állandó derűtségre. A többi szereplő vele együtt igyekezett, hogy a siker teljes legyen. *Mezey* az intrikus *Don Josét* a töle megszokott természetességgel játszotta. *Turchányi* igen kedves volt a jöltevőjéhez ragaszkodó kis *Laza-rillbe*. *Menszáros Margit* a cigánylányból lett nemes asszony ferje iránt táplált őszinte érzel-meivel méltó partnere volt *Molnár*nak. *Tolnayné, Hegyessy, Palágyi* szintén kivették részüket a sikerben.

* *Estély a városházán*. A Kölcsey-egyesület negyedik felolvasó-estélye holnap, pénteken dél-után fél öt órakor lesz a városháza dísztermé-ben. A zsúr műsora ez: 1. Felolvasás; tartja *Zalay Masa* urnó. 2. Zongoraszám; előadja *Ring Béláné* urnó. 3. Hegedűszám; előadja *Szilágyi Béla*, *Szilágyi Gyula* zongorakiséréte mellett. 4. Szavaltat; tartja *Turchányi Olga* urhölgy, az aradi színház tagja.

* *Különös meglepedés*. A *győri* színház jövő évi idényére a pályázat kiírását határozta el; a vá-rosi színügyi bizottság elismerését fejezte ki *Dobó igazgatónak buzgó és sok sikert felmutató műkö-dése felett*, ugy találta azonban, hogy *Dobó* négy évet töltvén Győrött, olyan időt, mint az előtt *Somogyi* vagy *Komjáthi*, ezzel mintegy leélte a nor-mális időtartamot, melyet egy igazgatónak és rend szerének egy huzamban egy városban el lehet töl-teni. A bizottság tehát nem javalta a szerző-dés további meghosszabbítását, hanem a jövő idényre a pályázat kiírását hozta javaslatba.

* *Székely Irén Nagyváradon*. *Somogyi Károly* nagyváradai színigazgató hir szerint *Székely Irént*, az aradi szintársulat volt kedvencz éne-kesnőjét, ki most *Kolozsvárt* működik, szer-ződötte.

Hieronymi beszámolója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Hieronymi Károly, Aradváros országgyü-lési képviselője, holnap, péntek este városunkba érkezik, hogy itt beszámoló beszédét meg-tartsa.

A képviselő fogadtatása és a beszámolóval kapcsolatos teendők megbeszélése végett a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága ma este fél 6 órakor a *Fehér Kereszt* szálló földszinti kistermében ülést tartott, a melyen *Tagányi István* pártelnök vezetése alatt a tagok nagy számban jelentek meg.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére *Parecz Béla* dr.-t, hitelesítésére pe-dig ifj. *Neuman Adolf* és *Tedeschi Viktor* alel-nököket kérte fel, kijelentve előzőleg, hogy ezentul a végrehajtó bizottsági ülésekről is jegyzőkönyvet óhajt felvételni, hogy minden ülésnek nyoma legyen. A jegyzőkönyvet min-denkor két alelnök fogja hitelesíteni.

Attérve a napirendre, bejelenti, hogy *Hieronymi Károly* táviratban közölte vele hol-nap esti megérkezését. Azért hívta most össze a végrehajtó bizottságot, hogy a fogadtatás részleteit, valamint a beszámoló helyét és ide-jét megbeszéljék. Ohajtandónak tartja, hogy az eddigi szokáshoz híven ezuttal is küldöttség menjen *Csabáig* a képviselő elé. Indítványozza, hogy *Éles Armin* vezetése alatt *Dobiaschi Jó-zsef, Halmi Andor, Heinrich Sándor, Kohn S. N., Kristyóry János, Neuman Dániel, Ring Géza* és *Tedeschi Viktor* bizottsági tagok ké-ressenek fel e tisztre. A kik rajtuk kívül menni szándékoznak, csatlakozzanak a küldöttséghez. Az indítványt egyhangulag elfogadták. A

küldöttség holnap délután 4 órakor találkozik kint a pályaudvarban.

Felkéri elnök ugy a végrehajtó bizottság, mint a nagy választmány tagjait, nemkülön-ben Aradváros összes választó polgárait, hogy holnap este 7 órakor a fogadtatásra minél na-gyobb számban jelenjenek meg az állomáson. A képviselőt megérkezésekor *Tagányi* üdvözli, azután bevonulnak a *Központi Szálló*-ba, a hol *Hieronymi* elszállásolva lesz.

A beszámoló megtartásának helyét és ide-jét illetőleg az elnök indítványozza, hogy az vasárnap délelőttre tűzessék ki a *Központi Szálló nagytermében*. A *Fehér Kereszt*-ben aznap *Ku-belik* hangversenyez s az ezzel járó előkészüle-tek miatt nem lehetett ezt a termet megkapni. A *Központi Szálló* nagyterme és közvetlen mellette lévő termek teljesen megfelelnek a czélnak.

Weisz Sándor szeretné, ha a beszámoló in-kább délután 4 órakor lenne, hogy azon a ke-reskedők és iparosok is megjelenhessenek, a kiket vasárnap délelőtt üzleti ügyeik köt-nek le.

Tagányi István elnök és *Tedeschi Viktor* hozzászólása után — tekintettel a *Kubelik*-hang-versenyre, a melyre ugy szólván már a fél vá-rost megváltotta a belépti jegyet — *ámbár Weisz Sándor* felszólalásának helyességét elismerték, a körülményekre való tekintetből ugy hatá-roztak, hogy a beszámoló délelőtt lesz, 11 órakor.

A vasárnap esti bankettet szintén a *Köz-ponti Szálló*-ban tartják, a miről egyébként mindazok, kik jegyeiket kiváltották, értesítve lesznek.

A képviselő szombat délben 1 órakor a *Fehér Kereszt* téli kertjében ebédel, hol a vá-lasztó polgárok szívesen láttatnak. *Étközés* lap szerint.

A beszámoló után, vasárnap déli 2 órakor *Hieronymi* tiszteletére *Tagányi István* pártelnök ebédet ad, melyre a város és a megye előkelő-sege hivatalos lesz.

A mai ülésen *Tagányi István* elnöklete alatt *Dobiaschi József, Éles Armin, Halmi Andor, Heinrich Sándor, Keller Izsó, Kohn S. N., Kris-tyóry János, Lendvai Sándor, Losonczy Károly, Mandl Vilmos dr., Neuman Dániel, ifj. Neuman Adolf, Parecz Béla dr., Ring Géza, Stauber Jó-zsef, Steinhardt Mór dr., Szalay Károly dr., Te-deschi Viktor, Tisch Mór dr., Varjassy Árpád, Vass Géza, Virágh Lajos, Wallfisch Armin* és *Weisz Sándor* végrehajtó bizottsági tagok vol-tak jelen.

A szerelem bolondja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Egy rövid távirat alapján megirtuk mai lapunkban, hogy *Szegeden* agyonlőtte magát egy egészen fiatal ember, akit troubadour-hajlamok-kal vert meg az ég. Az érdekes öngyilkosság-nak — melynek némi aradi vonatkozása is van — ma kaptuk meg szegedi tudósítónktól a részleteit. A tudósító így mondja el a törté-netet:

Bakay Nándor, a szegedi kereskedelmi és iparkamara másodtitkárának lakásán tegnap délután 5 órakor egymásután három lövés dör-dült el. A házban lakók az ebédőbe futottak. Átlőtt halántékkal feküdt a földön egy borot-vált arczu, göndör fürtözetű, kopott fiatal em-ber. Mig a szoba másik ajtajában rémült arc-zal állt egy bájos fiatal asszony, *Fekete* dr. kolozsvári fogorvos özvegye. A házban lakók tudták, hogy a lakást *Bakay Nándor* bérlti, de nem ismerték sem a hölgyet, sem a földön fekvő szerencsétlen embert.

Az esetről értesítették a rendőrséget. *Rai-*

ner József főkapitány Bieber Miklós rendőrbiztos küldte a helyszínére, egyttal telefonon fölkerlte a kereskedelmi és iparkamarában dolgozó Bakay Nándort, hogy legyen szives hazamenni és meggyőződni arról, hogy mi történt a házában. Mire Bieber rendőrbiztos a helyszínére érkezett, már ott találta Pilisi Béla dr. orvost, akit a házban lakók nyomban elhívtak. Az orvos már csak a halált állapíthatta meg.

Bieber rendőrbiztos kihallgatta Bakay Nándor házvezetőnőjét, dr. Feketénét, aki előadta, hogy az öngyilkost Munkácsy Lajosnak hívják, 23 éves, kereskedő segéd és Debreczenből ismeri, ahol sógoránál, Gede fűszerkereskedőnél volt alkalmazásban. Munkácsy házassági ajánlatokkal zaklatta őt, de biztos kenyérre nem tudott szert tenni. Különbösen is regényes hajlamu ember volt. Utóbbi időben azt tervezte, hogy Amerikába vándorol.

Most váratlanul toppant be hozzá. Nem tudja, honnan tudta meg, hogy Bakay Nándornál lakik. Már korábban fenyegette levelekben, hogy mindketten meghalnak. Délután kínos meglepetésére megjelent a házban.

— Miért jött?

— Szeretem és nem tudok nála nélkül élni.

Dr. Feketéné kérlette, hogy távozzék.

— Idegen ember házában vagyunk. Az öreg ur minden pillanatban betoppanhat. (Bakay ezalatt a hivatalában dolgozott.)

Munkácsy összetett kézzel könyörgött ezután, hogy mondja ki neki a „szeretem“ szót. A fiatal asszony örült szenvedélyt olvasott ki a kétségbeesett ember arcából és befutott az ebédlőből a belső szobába, melynek ajtaját magára zárta.

E pillanatban három lövés dördült el, utána nehéz zuhanás és tompa, nehéz, könyörgezőszerű sóhajok.

Alig dördültek el a lövések, ijedt arcú emberek túltak az ebédlőbe, ahol párologó vérben feküdt az öngyilkos. Néhány rövid perc multán kiszendetett.

Munkácsy Lajos két levelet hagyott hátra. Egyet az „előjáróság“-nak, a másikat Debreczenben lakó édes anyjának címmezte. Az előjárósághoz címzett levél a következő:

Mélyen tisztelt előjáróság!

Halálomnak oka egyedül a szerelem volt, semmi más. Debreczeni lakos vagyok. Anyámék Nyil-utca 139. sz. a. laknak. Czimők özvegy Munkácsy Mihályné. Adják tudtul szegény jó anyámnak ezen szomorú hirt, itten van az ő nevére címmezve egy levél, s abban van egy kuffer kulcs, kérem azt nekik elküldeni, a kuffer pedig itt van özv. Buzsinnénál 6. szám alatt a Templom-téren, nem tartozom neki semmivel, — kifizettem neki mindent, kérem a kufferemet is hazaküldeni.

Es még egyre kérem az Urakat, nevezetesen arra, hogy föl ne bonczoljanak engemet, utolsó órámban kívánom, hogy aki fölbonczol, vagy fölbonczoltat, azt az Ur Isten tegye nyomorékká. Ezt kívánom, temessenek el nyugodtan, először Aradra tessenek sürgönyözni Vas Gusztáv felügyelőnek, mint rokonnak Aradra. Orczi-utca 1. Remélve, hogy kérésem teljesülni fog, nyugodtan halok meg. Bűnös nem vagyok, soha nem is voltam. Isten velök örökre! Üdvözlöm az Urakat, de már az Egekben.

Munkácsy Lajos
kereskedő,
illetve: költő-író.

A levél borítékán a következő cím olvasható: „Mélyen tisztelt előjáróság“.

Rainer József főkapitány azonnal táviratozott a debreczeni rendőrségnek, hogy értesítsék az öngyilkos legény anyját fia öngyilk-

kosságáról. Ugyancsak táviratozott Aradra is, hogy Vas Gusztáv hasonlóképp értesüljön rokona sorsáról.

A holttestet a kórházba szállították.

MULATSÁGOK.

(=) Az izr. nőegylet estélye. Az aradi izr. nőegylet ma végleg megállapodott abban, hogy idei farsangi vigalmát, melyről lapunkban már tettünk említést, január hó 5-én tarja a „Fehér Kereszt“-ben. A táncmulatságot élőképnek bemutatásával és tombolával kapcsolják össze, lesz azonkívül többféle elmés meglepetés, melyeknek részletei most vannak megheszlés alatt.

A Polgári Takarékpénztár ügye.

(Részvényesek a főügyésznél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár részvényesek között néhányan, kik az intézet likvidálásának csendesebb menetébe nem akartak belenyugodni s az intézet igazgatói ellen az aradi kir. ügyészségnél bűnvádi feljelentést tettek, tegnap felkeresték az Aradon időzőtt nagyváradi főügyészt, Tassy Pált, hogy nála az ügy gyorsabb elintézését megsürgessék.

Ezzel a lépéssel újból felszínre került az ominozus kérdés, mely legutóbb akkor beszélgetett magáról, mikor a feljelentők azon ügyési határozatot felebezték meg, melylyel az aradi ügyészség a vád képviselőt ez ügyben megtagadta. A határozatot a feljelentők meglebebezték és pedig eredménynyel, mert a vizsgálatot a felebebezési forum — a mint tudjuk — tényleg elrendelte.

Az ügyészség ezek folytán megindította a vizsgálatot, az ma is tart s az eddigi vizsgálati adatokból előreláthatóan még hosszabb időt fog a befejezésig igénybe venni.

Az eddigi vizsgálat — hir szerint — már derített ki bűncselekményeket s erre vonatkozólag a rendőrség bűnügyi osztálya utján az ügyészség több tanut hallgatott ki. A tanukihallgatások még nincsenek befejezve, s így a vizsgálat eredménye még kétes. Kétesse teszi ezt főleg azon körülmény, hogy a bűncselekmények, melyek beigazolást nyertek, vagy legalább ezeknek nagy része elévült. Ez esetben elmarad az ügy szenzációja, ámbár a feljelentő részvényesek ennek daczára is erősen biznak a rájuk nézve kedvező eredményben.

Most, hogy a főügyész Aradon tartózkodott, a felszámoló részvényesek képviselőtében Stoll Károly, Waldner és Dengl Lajos felkeresték Tassy Pált s arra kérétek, hogy tegyen intézkedést a vizsgálat gyorsabb menete érdekében, s vizsgálja meg, hogy a fenforogni látszó bűncselekmények tényleg elévültek-e?

A főügyész biztosította a nála megjelent részvényeseket, hogy a vizsgálatot vezető ügyészség, amennyire módjában áll, lehető gyors eljárási fog követni a kiderítés érdekében. Tekintve azonban a vizsgálat nagy kiterjedtségét, a sok tanukihallgatást, továbbá az ügy fontosságát, panaszkodnak a feljelentőknek ma még nem lehet. Ami pedig az elévülés kérdését illeti, erre nézve biztosította őket, hogy a végleges határozat meghozatala előtt

az ügy felülvizsgálás végett úgy is hozzá fog kerülni s így az igazságos és helyes határozathozatal iránt, de egyébként is, kétség nem lehet.

Ezek szerint a polgári takarékpénztár ügye még sokáig fog kísértetni. Pedig mindenképen kívánatos volna már a befejezés, akár jobbra, akár balra dől is az ügy.

Kanászból — tanító.

(Zug-iskola Gájban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Minden tekintetben érdekes az a feljelentés, mely ma a polgármesteri hivatalba érkezett egy aradi kanászról, aki felcsapott tanítónak s a maga új, előkelő foglalkozásához rendes iskolát teremtett. Évenként szeptember elsején megkezdte a tanítást, tanulókat vett fel, azokat a maga bölcs észjárása szerint tanította, az év végén pedig bizonyítványt állított ki nekik.

Oláh Andrásnak hívják a kiváló pedagógust, ki iskoláját a Gáj mellett fekvő szederhádi pusztákon nyitotta meg. Arról, hogy hány tanítványa volt, nem szól a krónika.

Mindezeknél azonban érdekesebbek azok a bizonyítványok, melyeket Oláh András uram a tanév végeztével tanítványai számára kiállított.

Persze nem kell olyan bizonyítvány-blankettára gondolni, amiket a rendes iskolákban adni szoktak. Egy darabka rongyos, piszkos papirosra van két bizonyítvány is felírva. Ime az egyik:

Ki irt cikely az 1899-dik évben.

Alól irt nyilvánitom hogy Halyas mátyás ur fiai mint Ismétlő, József tanköteles Nálam volt, az mult télen is. Tisztelettel tudatom Önök el eszt Nyilvánitom kezem alá írászával.

Kelt 1899. Decz. 3-dikán

Oláh András
tanító.

Az ember elolvashatja a „bizonyítványt“ ahányszor csak tetszik anélkül, hogy tudná mit olvas, s hogy amit olvas, az iskolai bizonyítvány.

Nem kevesebb komikumot tartalmaz az előbbi párja sem, mely így szól:

Ki irt cikely az 1899-diki évben.

Alól irt nyilvánitom hogy Nagyörgy György fija is nálam van és Nagy györ Jánoséas Mátyás nyilvánitom és tudatom A leg Nagyobb fele baráti szeretettel és hála érzettel maradok irányokba

Oláh András
tanító.

Oláh András, a kanászból lett tanító megbüntetik, iskoláját pedig közigazgatási uton bezárják. Vajjon ezekről milyen „cikely“-t állítana ki?

Sarlot Domokos jubileuma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 6.

Szombaton lesz huszonöt éve, amióta Sarlot Domokos, Aradváros főkapitánya, a város tisztviselője. Az ezen alkalomból rendezendő jubileumi ünnepségek már holnap veszik kezdetüket. A polgárság és a tisztviselők szeretete és ragaszkodása nyilvánul meg az általános tiszteletnek örvendő főkapitány iránt e jubileum alkalmából.

Holnap délelőtt 10 órakor a rendőrség tisztviselői tisztelegnek a főkapitány előtt. Az alkalommal nyujtják át a jubilánsnak a tiszt-

viselői kar ajándékát, egy *ezüst íróasztal felszerelést*.

Este 7 órakor zenés-takarodó lesz, melyen az aradvárosi önkéntes tűzoltókar, a waggonygyár zene- és énekkara és az aradi dalegyesület vesz részt. A menet a tűzorségi laktanyától indul és a Kápolna, Deák Ferencz, Fábrián, Kazinczy, Templom és Kölcsey-utczákon végig, a főkapitány lakása elé vonul. Két dal éneklése után a Batthyányi, Széchenyi utczákon át az Andrassy-téren végig, az Atzél és Forray utczákon keresztül visszatér a tűzorségi laktanyába.

A takarodó befejeztével a *Millennium* vendéglő külön termében a rendőrség tisztviselői dísz-lakomát rendeznek a főkapitány tiszteletere, melyre a jubilánst, *Urban Iván* főispánt és *Salacz Gyula* polgármestert *Leitner Ernő* dr. vezetése alatt *Angel István* dr. alkapitány *Varga János* állatorvos és *Zubor Andor* rendőrfogalmazó tagokból álló küldöttség hívta meg.

Deczember 8-án délelőtt 10 órakor azon testületek, egyesületek, melyekkel a főkapitányi hivatal összeköttetésben van, avagy amelyeknél *Sarlot Domokos* nagyobb tevékenységet fejt ki, összegyűlnek a városháza dísztermében és elnökeik, vezetőik a jubilánst üdvözlölik.

Deczember 8-án este fél 8 órakor a polgárság a „Fehér Kereszt” téli kertjében társasvacsorát rendez. A társasvacsorára szóló jegyek az egyes testületek, egyesületek és társulatok vezetőinél, valamint *Maresch Gyula* és *Fejér Gyula* urak üzleteiben kaphatók. (Egy teríték ára 3 korona.)

A banketten valószínűleg jelen lesz *Hieronymi Károly*, Aradváros országgyűlési képviselője is, kit szintén küldöttségileg hívták meg a polgárság lakomára.

Az aradi polgári jótékony egyesület választmánya ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy *Sarlot Domokos* főkapitányt, ki az egyesület elnöke, jubileumán küldöttségileg üdvözli s ez alkalomból az egyesület fölvirágoztatása körül szerzett érdemeit *jegyzőkönyvbe iktatja*, a jubileum napján pedig a polgári menház lakóit megvendégeli.

Maradandó emléket állít Arad polgársága főkapitánya iránt érzett szeretetének abban az alapítványban, melyet az ő nevére az aradi polgári jótékony egyesületnél helyez el.

Az ünnepek nagyszerűségéből látható, hogy mily általános szeretetnek örvend a mi főkapitányunk. Ha valaki megérdemli a polgárság tiszteletét, úgy *Sarlot Domokos* megérdemli. Ahhoz a munkához, amelyet ő végzett Arad városa és polgársága érdekében, a város szolgálatában eltöltött 25 év nagyon rövid idő volt. Kétszeres erőfeszítéssel kellett dolgoznia, míg az elért eredményre jutott. Ezért érdemli meg *Sarlot Domokos* azt a népszerűséget, amelyet Aradon kivívott magának.

HIREK.

— **A pápa beteg.** Rómából táviratozzák, hogy a kellemetlen időjárás és a sok fáradoalmak folytán a pápa régi betegsége megújult, elannyira, hogy *Mazzani* és *Lapponi* doktorok ma a szent atyán könnyebb operációt voltak kénytelenek végezni. A pápa operáció után visszanyerte erejét. Ez idő szerint aggodalomra nincs ok.

— **Az orleansi herceg Alcsuthon.** *Fülöp* orleansi herceg, a nejevel: *Mária Dorothea* főhercegnővel és kevés számú kísérettel, ma reggel 9 óra 20 perczkor Budapestre érkezett s *József* főherceg budavári palotájába hajtatott. Délután 5 óra 25 perczkor a herceg és a neje

elutazott Alcsuthra, a hol hosszabb ideig foglalkoznak tartózkodni.

— **Miniszterek tömeges elbocsátása.** A *P. Napló* írja: Eddig is volt rá eset, hogy lapársaink közül némelyik egyik, vagy másik miniszternek kiadta az utját. Olyan radikálisan azonban eddig senki sem járt el, mint az egyik estilap, mely ma egyszerre négy minisztert csap el. E szerint *Hegedüs*, *Lukács*, *Fejérváry* és *Plósz* „kétségtelenül” megválnak tárczáiktól. Azonfelül Hegedüsnek még külön konfliktusa is van a kormányelnökkel. Talán fölösleges mondanunk, hogy ebből a tömeges miniszteri elbocsátásból és a Hegedüs-konfliktusból egyetlen szó sem igaz. Hogy most már jövő héten *Daranyi*, *Wlassics*, *Széchenyi* és *Cseh* Ervin elbocsátása kerül sorra, az több, mint bizonyos. Ugyanez persze lesz valakinek konfliktusa *Szell Kálmán*nal, hogy *kinek*, az egyelőre még a jövő titka. De majd csak kitűnik ez a sötét titok is.

— **Magyar nemesség.** A király *Theodorovics* György temes-kubini földbirtokosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet, kubini előnévvel, díjmentesen adományoz.

— **A 70 éves Tisza Kálmán.** A nagyváradi szabadelvű párt ma *Hlatky* Endre elnöke alatt értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy képviselőjüket: *Tisza Kálmán*t, egy monstre-küldöttség fogja a 70-ik születése napja alkalmából üdvözölni. A küldöttséghez, mely külön vonattal fog elutazni, a megye és város deputációja is csatlakozik.

— **Az aradi kir. közjegyzői kamara** közzé teszi, hogy az orosházi kir. közjegyzői állás, elhalálozás következtében üresedésbe jött, s hogy ezen állásra a kamara helyettesül *dr. Palmay Lajos* aradi kir. közjegyzői helyettesét rendelte ki hivatalból.

— **Schratt Katalin.** Münchenből jelentik: *Schratt Katalin*t, ki a minap *Gizella* főhercegnőt meglátogatta, ma levélben meghívta *Mária Valéria* főhercegnő Walsee-ba.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** *Szell* Kálmán miniszterelnök a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában a községeket illető javaslat megszerkesztésével *Szegedy* Albert rákoskeresztúri jegyzőt, az országos jegyző-egyesület alelnökét, a vármegyei javaslat megszerkesztésével pedig *Fábry* Sándor békésmegyei és *Tarnay* Gyula borsodmegyei alispánt bizta meg.

— **Lemondott gazdasági tudósító.** *Orody* Nándor glogováci községi jegyző, arad-járási gazdasági tudósító ezen tisztségéről lemondott. A földművelésügyi miniszter *Orody* lemondását elfogadta s a viselt tisztségtől őt hosszabb szolgálatainak elismerése mellett felmentette.

— **Polgármester-változás Kolozsvárott.** Érdekes politikai pletykáról beszélnek Kolozsvár város beavatott kéréiben. Nem kevesebbről van szó, mint hogy *Báró Feilitsch* Arthur kolozsvári képviselő, a ki a telepítés körüli vitában mint kitűnő nemzet-gazdász mutatkozott be, nem szándékozik fellépni a közelgő általános választások alkalmával. Ennek okát sokan abban keresik, hogy a báró, a ki komoly jelölt volt annak idején a városi polgármesteri állásra most pályáznék kolozsvári főpolgármesternek. A jelenlegi polgármester, *Szvacina* Géza, kinek megrongált egészségi állapota nem képes elviselni az állásával járó fáradoalmakat, hir szerint egy nyugodalmas közigazgatási birói álláshoz jutna.

— **Szabolcska beteg.** Temesvárról táviratozzák, hogy *Szabolcska* Mihály, a neves költő, pár nap óta súlyos betegen fekszik.

— **Császár és udvari poéta.** *Vilmos* császár nem fogadja *Krügert*. A hatalmasok tartózkodók a csatavesztett öreggel szemben, de a nép

mindenhol vele érez. A nép s a poéták, a néplelek nemes tolmácsai. Párisban Rostandot ihleti egy óda megírására a bolygó aggastyán kalváriautja, Németországban, hol a szabadsághős kudarca még nagyobb — a császár udvari poétáját. Ezt pikánsnak mondhatják némelyek, a jó érzés azonban nemesnek és lelket megnyugtatónak mondja. Egy előkelő berlini ujság élén jelent meg ez a költemény, *Wildenbruch* Ernő poémája. Ez a czime: Németország üdvözlő *Krüger* Pálhoz, Transzvál elnökéhez s utolsó két strófájában így szól:

„És a te Istened, Pál apó, a mi Istenünk is: amit te hiszesz, abban mi is hiszünk: Az emberek diadalát ledönti a guny és szenvedéseiket elfujja a lehellet. Emlékszünk rája, Pál apó, hogy Németország mint küzdött egykor a szabadságért; azért, ha te imádkozol, mi veled imádkozunk: Uristen, hallgasd meg ezt a férfiut!”

Egyébként Berlinből azt is jelentik, hogy *Krüger* elnök nevében a délafrikai köztársaság követe, *van der Hoeven* gyönyörű babérkoszorút helyezett el *I. Vilmos* császár sírján. A koszoru szalagján a következő fölírás olvasható: A felejtethetetlen császárnak hálás emlékezettel. — *Krüger* elnök.

— **Egy vasuti főtiszt fegyelmeje.** A szegedi üzletvezetőségnek a napokban egy magasabb rangu vasuti főtiszt ellen fegyelmi vizsgálatot rendeltek el. A főtisztet a vonalon működő vasuti kalauzok jelentették fel, azzal vádolván őt, hogy a nevére kiállított vasuti szabadjegyekkel *visszaéléseket* követ el. A följelentés vétele után az üzletvezetőség azonnal elrendelte a megvádolt főtiszt ellen a fegyelmi vizsgálatot, amelynek valószínűleg az lesz a vége, hogy a főtisztet nyugdíjba menesztik.

— **Bonard Mária magyar honpolgárnő.** *Bonard* Mária, a bécsi opera hírneves énekesnője, családi nevével *Pözl* Mária Terézia, ma letette a honpolgári esküt Budapesten *Halmos* János polgármester kezeibe. A művésznő férjétől válva másodszer akar férjhez menni s ezért lett magyar állampolgárnővé.

— **Közjegyzők kongresszusa.** A folyó évvel telik le a magyar közjegyzői intézmény működésének első huszonöt éve. A közjegyzői kar kongresszussal ünnepli meg ezt a jubileumot. Tanácskozni fognak az intézmény szervezetének hiányairól és bajairól, megbeszélnek az orvoslás módjait és tapasztalataikat megfelelő reformjavaslatokba foglalják. A közjegyzők deczember 8-án és 9-én délelőtt 10 órakor Budapesten az új városház nagytermében tartják kongresszusukat. Az első napon ünnepi beszédekben ismertetik az intézmény történetét és másnap elintézik a kongresszus érdemleges feladatait. Az első napon vendégei lesznek a kongresszusnak az igazságügyminiszter, a kuria, a tábla, a törvényszékek, a fővárosi és pestmegyei árvaszékek és az ügyvédi kamara elnökei.

— **Ujtás a vasárnapi munkaszünetben.** A kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünet tárgyában rendeletet adott ki, mely a *fűszerkereskedőknek*, kik üzletükben csemegét, sajtot, sonkát s más efélet árusítanak, megengedi, hogy üzleteiket vasárnap délután este kilencz óráig nyitva tartsák. Az elárusítást azonban csak maguk a tulajdonosok személyesen végezhetik, *segédeiket erre nem használhatják*.

— **A temesvári pinczerek magyarsága.** A temesvári pinczér-karnak hazafiasan gondolkozó tagjai igen szép nyelvet beszélnek maguk elé. Ugyanis magyar asztaltárságot fognak alakítani. Ezen eszme élén a temesvári magyar pinczér-karnak agilis és ügybuzgó tagjai állnak. A cél az, hogy lehetőleg terjeszszék és megszeretessék a mi szép nyelvünket és el fogják határozni, hogy ezentúl a vendégeket *első sorban magyarul* üdvözlők és csak akkor érintkeznek velük idegen nyelven, ha az illető vendég nem tud magyarul.

— **Különös történet az anyósól.** *L.* budapesti építésznek esinos felesége volt és sok dolga. Szinte

félt, hogy utóbbiak miatt elhanyagolja amazt. Volt-e oka a féltésen kívül féltékenynek is lenni, nem tudjuk, de mikor egy napon S. Elemért, ezt az ismert asszonybolonditót látta villája kertjéből kisorranni, szörnyű lármát csapott. A fiatal feleség egy szót se szólt, mert sértve érte magát a férj föltevésével. Ez a hallgatást félremagyarázta, s kész lett a fölfordulás.

A villában lakó anyósnak nem tetszett ez a helyzet, egyszer hát magához hívatta vejét:

— Ottó, maga szörnyen téved!

— Gondoltam, hogy ezt fogja mondani.

— Ismételtem, hogy szörnyen téved. A házban nemcsak egy asszony lakik.

— Hogyan értem ezt?

— Hm! Ön ért a számoláshoz, adja össze a 16-ot a 18-czal.

— Nem értem az egészet!

— Hát Ilonka most 18 éves; én 16 éves koromban mentem férjhez, vagyok tehát összesen még csak . . .

A férj csak most nézte meg jól az anyósát először. Hisz egy fiatal, szép, királynői alaku, kellemes hölgy még . . .

Ettől fogva megnézte őt többször is. Kibékült a nejevel is, azzal a sápadt, vézna asszonykával, de különösen jó békében volt a mamával.

A következő hónapban már a feleség csinált nagy lármát s most ő emlegetett holmi válópört. Nem csak emlegette, de később be is adta. A békéltetés azonban sikerre vezetett, mert előtte való napon a mama elköltözött a házból. Ő volt az első anyós akit nem a veje kívánt ki a lakásból.

— **Az írógép pszichológiája.** A mióta az írógép terjed, sokan tapasztalják, hogy az írógépen való fogalmazás nagy nehézségekbe ütközik. Viszont tény az, hogy egyesek annyira megszokják a gépen való írást, hogy minden fáradtság nélkül koncipiálnak rajta. Egy neves drámaírónk gépen írja verses darabjait. Ujságírók is használják a gépet, pedig gyorsan kell fogalmazniok, s ez nehezebben megy, ha géppel írnak. A hallei orvosok foglalkoztak legutóbb azzal a kérdéssel, hogy mi okozza a gépen való koncipiális nehézségeit. Az egyik orvos azt az egyszerű magyarázatot adja, hogy a gépen való írásnál a már leírt mondatok áttekintése, a többivel való összehasonlítása, valamint hibás helyek áthuzása, törlege, javítása a gép szerkezete miatt nehézséggel jár és nem felel meg a gondolat gyorsaságának. Egy másik orvos a gépen való fogalmazás nehézségének *lélektani* magyarázatát adja eképp: Az agy idegműködése aként van beosztva, hogy írásközben az agynak balfele (balhemiszférája) végzi a gondolkodás munkáját. Ez a balhemiszféra a test jobbfelel idegzi be, tehát a jobbkez mozgási idegeivel közli a gondolatot. Ezért ír a legtöbb ember a jobbkezével. Ez a folyamat: a bal-agy gondolatának átvitele a jobbkezre csak annak nehez, aki kezdetén van a beüvetés tudományának, de a hosszas gyakorlat az ugynevezett idegpályákat egyengeti, úgy, hogy a gondolat már megszokott sima utján fut a balagyból a jobbkez felé. A gépen való írásnál a balkéz is tevékeny, tehát a balagnak kettős feladata van: hogy mind a jobbkez, mind a balkéz mozgási idegeivel közölje a gondolatot. A jobbkez a rendes, megszokott uton közli, a balkéz, amely a jobbágyal van összefüggésben, csak közvetítő idegszálak útján közölheti. Ezek a közvetítő szálak tényleg megvannak a jobb- és baloldal idegrendszer között. Csak hogy a közvetítő idegszálak pályája még nincs kiegyengetve, errefelé tehát nehezebben működik a balagy. Innen van, hogy kezdetben olyan nehéz írógépen koncipiálni és hogy öreg emberek, akiknél már megrögzött a tollal való írás agybéli folyamata, alig képesek írógépen fogalmazni.

— **Összeeggett leányka.** *Deutsch Imre* budapesti postaszolga ma este feleségével elment Szövetség-utca 42. számú lakásáról s az ajtót rázárta három gyermekére. A gyermekek játék közben felborították a lámpát s annak tartalma a 9 éves Margitkára ömlött. A szegénykének ruhája nyomban lobot vetett, s mire a rette-

netes jajveszékésre a házbélek a lakásba hatoltak, a kis leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy *egy orai kinos szenvedés után meghalt.* Bevitték a bonczoló intézetbe, a gondatlan szülők ellen pedig megindították a vizsgálót.

— **Gyárvizsgálatok.** A kereskedelmi minisztertől ma egy rendelet érkezett a törvényhatóságokhoz, melyben a miniszter elrendeli hogy a gyárakat ezután nem évenként, hanem *minden évben kétszer* kell vizsgálni. A miniszter azzal indokolja ezen rendelkezését, hogy a szigorubb ellenőrzése a gyáripár fejlődése miatt van szükséges.

— **Hátba szurta játékból.** A Maroson almát áruló oláhok tutaján játszadozott ma délután egynehány 10—14 éves gyerek. Összeveszték egy almán, amelyet a tutajosoktól csempészték el, s az egyiket, ki társaival nem akarta a zsákmányt megosztani, *bicskával hátba szurták.* A játék vége komoly lett; a sebesült fiu sebét dr. *Ötvös* Dániel orvos kötözte be.

— **Kardpárpa.** Liptó-Szent-Miklóson ma súlyos feltételek mellett kardpárba volt *Matuska* József megyei főjegyző, *Matuska* Péter országgyűlési képviselő unokaöccse és *Bedő* Béla szolgabíró között. A párbaiban mindketten súlyosan megsebesültek.

— **A bolgár mozgolódás.** Konstantinápolyból táviratozzák: Az *Agence de Constantinople* jelenti: egy idő óta néhány szófiai ujság ferdített jelentéseket közöl a Bulgariával szomszédos tartományokban történő dolgokról és kedvezőtlen színben tünteti fel az ottani helyzetet. A helyszínen szerzett autentikus információk megczáfolják ezeket az irányzatos híreszteléseket és nem tüntetnek föl olyan adatot, a mely ezeknek a lapoknak a jelentéseit legkevésbé is igazolná.

— **A tanító és apa.** Tegnapi számunkban részletesen megírtuk azt a verekedést, mely *Bosznán* József fővárosi vasúti hivatalnok és *Bartalus* János tanító között történt. A tanító ma *bünyvádi feljelentést* tett a verekedő apa ellen. A fővárs iskolaszéki bizottsága a tanító ügyét *átette az ügyészséghez* s a tanítót más kerületbe helyezte át.

— **Betörés egy pénztáratba.** A szolnoki kölcsönző részvénytársaság pénzes kasszájából a múlt éjjel ismeretlen tettesek 900 koronát elloptak. Rendkívül ügyesen kifurták a kassa hátulsi oldalát s az ott talált készpénzt kivették. A tetteseket országosan körözik.

— **Ötezer halottat elégettek.** *Párisba* a napokban érkezett be az a hivatalos jelentés, mely a *galvestoni* szörnyű katasztrófájáról szól. E szerint a halottak száma az *ötezret meghaladja.* A halottakat a tengerbe dobták, de a víz a legtöbbjét fölvetette. Elhatározták tehát, hogy a halottakat *elégetik.* Az elégetést a napokban vitték végbe.

— **Telefon Varsóban.** Varsóból jelentik, hogy a városnak a telefonhálózatok igazgatóságával kötött szerződése a napokban ér véget. Elhatározták, hogy konzoreziumot alapítanak a telefon fejlesztésére.

— **A bölcső.** Egy kitünő, fiatal államhivatalnok két év előtt feleségül vette egy tekintélyes fővárosi ügyvéd szép és művelt leányát. Minden ismerősük egyetértett:

— Milyen egymáshoz illő pár!

A világnak nem volt igaza. Imádták egymást és mégsem illettek egymáshoz. A férj szerette a csendet, a magányt, a házi fészek négy falát. A menyecske azt remélte, hogy a házasság megnyitja előtte a nagyvilági szórakozások útját. Az eltérő vérmérséklet, izlés és szokásokból örökös zsörtölődések támadtak, s a vége az lett, hogy közös elhatározással törvényesen elváltak, jóllehet házasságukból már kis fiu született. Szomorú napok következtek ezután, egészen addig a fényes estig, amely ismét összehozta őket. A múltkor, *Brieux* „Bölcső-jének” bemutatóján mindketten a színházban voltak és a darab mindkettőjükre nagy benyomást tett. A volt férj hazament, lefeküdt, de álom nem szállt

a szemére. Éjfél tájban kiugrott ágyából és levelet írt feleségéhez, tele szerelemmel, önváddal, bocsánatkéréssel, epedő vágyakozással. Be se várta a reggelt, felcsengettette a ház mestert és rögtön elküldötte a levelet. Az éjjeli postás nem okozott zavart. Az elvált asszony sem aludt, ő is arra gondolt, hogy elhamarkodva tépte szét az örökre kötött lánccokat, ő is epekedett, sirt és szinte várta azt a levelet. Azonnal felelt is rá: tagadta, hogy a férj volt a hibás, a feleségnek kell mindig engedni, köztük csak félreértés volt és csak akkor lehetnek boldogok, ha ismét egyesülhetnek, mert Brieuxnak igaza van „annak a házaspárnak, amelynek gyermeke van, nem szabad elválnia.” Es az elvált házastelék két nap előtt másodszer esküdtek egymásnak hűséget. Ezt a frigyet most már csak a halál törheti szét.

— **Mommsen Krügerről.** *Krüger* elnököt, mint tudjuk, a német császár nem fogadta ki hallgatáson. Az elnöknek világgöruti utjáról és fogadtatásáról most *Mommsen* a híres agg tudós nyilatkozik a német sajtóban. Érdekes fejtegetéseiben többek közt ezeket mondja: *Krüger* elnök fogadtatásánál a passzivitás megnyilatkozását ép oly helytelennek tartom, mint a francziák gyorsan ellobbanó lelkesedését. Az én nézetem szerint *Krüger*hez komoly hangnyilatkozatot kellene intézni, melyben azon borzalmas mód ellen kelnének ki, melyen a harcot vezették, azon borzalmas mód ellen, melyet az angolok „béke” névvel neveztek el. Ünnepi beszédeknek barátja nem vagyok, a nagy hang, üres frázisokat nem kedvelem. Amit én tanácsolhatok, az a következő: A nyilvános élet pár előkelő személyisége csoportosuljon, hogy imponáns módon, esetleg nyilatkozatban fejezzék ki az elnök és népe iránt érzett szeretetet és nagyrebecsülést. Ezt indítványozza az agg historikus, a komoly ember, aki a fényt, a pompát, az ünneplés kétes értékű megnyilatkozását sohasem kedvelte. Hogy mennyiben van igaza, annak eldöntése komoly emberek dolga.

— **Szerencsétlenség egy lakodalmon.** Debreczenből táviratozza tudósítónk, hogy ott az éjjel *Bunai* János gazdálkodó házában, hol éppen lakodalmat tartottak, nagy szerencsétlenség történt. Éjjel után 3 órakor hatalmas robbanás rezegettette meg a levegőt, melyet gázkiömlés okozott. A robbanás következtében két nyoszolyó-lány, *Bunai* Zsuzsi és *Kulcsár* Erzsi súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A Dunába esett kocsi.** *Szausz* Adolf budapesti fuvarosnak *Horváth* József nevű kocsisa ma reggel a bomba-téren haladt mindenféle árucikkkel megrakodott kocsijával. Közben valahogy a lovak a Duna szélére mentek s onnan belezuhantak a vízbe. *Horváth* szerencsésen kimenekült, de a lovak a kocsival elmerültek. Valószínű, hogy *Horváth* elaludt, s a lovak ennek következtében mentek a meredek partra.

— **Öngyilkosság safránynyal.** Nem minden napi méreggel akart véget vetni ma Aradon *E. L.* festő-segéd az életének. Husz krajczár ára safrányt telt egy pálinkával telt pohárba s az így elkészített mérget *megitta.* Egy félóra múlva jelentkeztek rajta a mérgezés tünetei, a fejfájás és hányinger. Az előhívott kerületi orvos, *Ötvös* Dániel dr., ellenmérget adott az öngyilkosnak, ki a gyors orvosi segélynek köszönheti majd életét. A rendőrség kihallgatta az öngyilkos piktort, de tettének okáról nem adott felvilágosítást.

— **Elhamvadtt dohánytermés.** Nagy tűz pusztított a minap éjjel — mint levelezőnk írja — B.-Böszörményben. Éjjel körül megkondították a harangokat s rémes tüzilárma riasztotta fel álmából a lakosságot. Hatalmas lángnyelvek világították be a sötét éjszakát. Mindenki a tűzveszedelem színhelyére, *Orosz* Gyula gazdálkodó portája felé sietett, ahol már akkor lágban állott két hosszú dohányzártó csűr. Az óriási szőlvészben gondolni sem lehetett az égő épületek megmentésére; sőt a szomszéd nádfedeles házak megóvása a gonosz lángoktól is elképzelhetetlenül megfeszített munkába ke-

rült. A porig égett két dohányhodályba *tizezer korona* értékű dohány égett bele. A kár biztosítva volt.

— **Halál a sineken.** *Bálint* József mozdonyvezető ma reggel 5 óra tájban a budapest-józsefvárosi teherpályaudvaron elgázolta mozdonyával *Gyalog* József perbeki születésű 60 éves kocsitisztitót. A mire a lokomotívot megállították, a szerencsétlen ember már *halva volt*. Beszállították a bonczoló intézetbe, a rendőrség pedig megindította a vizsgálatot arra nézve, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Az első ügyvédnö.** *Párisban* ma tette le az ügyvédi esküt *Petit* asszony. Legközelebb *Chauvin* doktornő kerül sorra.

— **Óriási vihar.** New-Yorkból jelenti egy sürgöny: New-Yersey partvidékén iszonyu vihar pusztított. Sok vitorláshajó szerencsétlenül járt, hét halász vízbe fullt. Az ország belsejében két ember pusztult el. A kár nagy.

— **Siremlék egy 48-as honvédnak.** Egy negyvennyolczas honvéd fekszik az aradi izraelita temetőben. *Weisz* Jónásnak hívják a szabadságharcost, kinek sírhelye fölé ma díszes siremléket emeltek az elhunyt hozzátartozói: *Berger* József és *Weisz* Izsó.

— **Szenzációk egy esküvőn.** Londonban, a Kensington városrész anyakönyvezetői hivatalában pár nap előtt egy öregebb hölgy kíséretében elegánsul öltözött fiatal pár jelent meg. A menyasszony szép, alig 20 éves hajadon, megadta a szükséges fölvilágosításokat, melyeket az anya megerősített. A jelenlevők azonban csodálattal néztek a nagyon is csöndes vőlegényre, aki hagyta, hogy a hölgyek helyette beszéljenek. Mikor felszólították, hogy beszéljen, erőlködött ugyan, de igyekezete nem volt sikeres. Már azt hitték, hogy süketnémával van dolguk, mikor a fiatal hölgy anyja felvilágosította az urakat, hogy a vőlegény — *teljesen be van rugva*. Természetes, hogy az anyakönyvvezető ily körülmények között a megeskütést megtagadta. Azt a tanácsot adta a vőlegényjelöltnek, hogy aludja ki előbb mámorát és akkor jöjjön vissza. Így tehát a fiatal pár hazament és a vőlegény megfogadva a tanácsot, le is feküdt aludni. Tíz órával később már — *halott volt*. A kihallgatásnál a menyasszony anyja azt vallotta, hogy a fiatalember atyjának vagyonából élt. Már hónapok előtt eljegyezte leányát és vagyonát neki biztosította. Ő, az anyja, eleitől fogva ellenezte e házasságot, miután látta, hogy a fiatalember részeges, de leánya nem tágitott. Most, hogy a fiatal ember elhalt, a vagyontól elestek.

— **Elfogott laptulajdonos.** Fokföldről táviratozzák *A Worchester Advertiser* című lap november 24-én cikket közölt, a melyben az angol katonákat gyalázatos kihágásokkal vádolta. E miatt most a lap tulajdonosát, *Dejongot* lázító rágalmozás címén letartóztatták.

— **Csődbe jutott vállalat.** Párisban a *Magazin de Louvre* nevű, sok millióval bíró vállalat megbukott. A csődött az okozta, hogy a vállalatnak a világkiállításához fűzött reményei nem teljesültek.

— **Elsüllyedt hajó.** A *Canal La Manche* meléki *Saintbrieuxból* jelentik, hogy a *Rosgull* nevű gőzös Jersey mellett elsüllyedt. Azt hiszik, hogy harmincz ember elpusztult. Közelebbi részletek még nem érkeztek.

— **Erkölcstelen klub.** *Lembergben* — mint lapunknak táviratozzák — rendkívül szenzációs végtárgyalás indult meg ma a törvényszéken. A városban nemrég egy klub alakult, csupa előkelő urakból, ennek a klubnak tagjai vannak vádolva erkölcstelen üzelmekkel. A vádlottak között van *Borovszky* Félix br., *Mikovszky* Julian, *Augustinovics* Szeverin lovag földbirtokosok, *Mnizek* Sándor gróf — és három fiatal mesterlegény. A vádlottak közül

csak a 72 éves *Augustinovics* van szabadlábon. Mnizek gróf és *Mikovszky* megszöktek Lembergől.

— **A Nilus-forrás.** Egy német folyóiratban fölötté érdekes cikket irt most dr. *Kandt* német orvos, aki évek hosszú során át kutatott Kelet-Afrikában; az ambiciózus Afrika-utazó a Nilus-forrás problémájának megoldását tűzte maga elé főfeladatul. Abból a föltevésből indult ki, hogy a *Kagera*, vagyis az a folyó, amely a legtöbb vizet viszi a Viktoria-Nyanza tóba — a Nilus forrásának a könyöke és így a *Kagera*-ból kell egyszersmind az igazi Nilus-forrásnak erednie. Már *Kandt* előtt is félig-meddig ez volt a nézete *Baummann*nak, bár ő később, mikor a Tanganyika környékét vette tudományos kutatás alá, a *Ruvuvut* mondotta a tulajdonképeni Nilus-forrásnak. Gróf *Götz* 1894-iki utazásai után nem tartotta helyesnek az eddigi nézeteket és a *Kagera* egyik mellékfolyójáról, a széles medrű *Nyavarongo*-ról állította, hogy ez az igazi Nilus-forrás, szóval nem tudtak megegyezni az utazók e kérdésben. *Kandt* elhatározta, hogy a Nyavarangó mentén fog felfelé haladni s mikor arra a helyre ért el, ahol a délnyugatra jövő *Akanyaru* egyesül a Nyavarongóval, látta, hogy ez utóbbi szélesebb folyó, mint az előbbi. Kutatott tovább és talált a Nyavarongónál is szélesebb folyót a *Kagera* mellékvizei közt: a *Rukasarat* és e kutatásai nyomán megállapította, hogy a Nilus forrása csak a *Kagera* vízrendszeréből eredhet. A földrajz-tudósok sokat vitatkoztak és vitatkoznak a fölött, vajjon helyes uton haladt-e *Kandt* a következtetéseiben és így helyese-e, mikor a *Kageráról* mondják, hogy az a *caput Nilii*; ha e kérdésre felelni akarna, úgy első sorban azt a szerepet kell tekinteni, amelyet a *Viktoria-Nyanza* tó játszik a Nilus folyásában. Ezzel a tóval eddig ugyszólván semmit sem törődtek a Nilus forrásának kutatói és alig foglalkoztak a hidrográfiai viszonyaival, pedig *Kollmann* és *Stuhlmann* német utazók feljegyzéseiből is az tűnik ki, hogy a Viktoria Nyanza nem a *Kagerától* kapja a legtöbb vizét és így a legvalószínűbb, hogy maga a Viktoria Nyanza a Nilus forrása.

— **Hol van?** Nem hisszük, hogy volna még olyan tájékozatlan, aki arra a kérdésre, hogy *hol van* Porter Vilmos koronás áruháza, nem tudna megfelelni. Természetes, hogy az *Andrássy-téren*, a Központi Szálloda épületében, a megyeházzal szemben van. Széltében-hosszában ismerik ezt a maga nemében páratlan üzletet. Aki ajándék tárgyakat akar venni — lakodalomra, névnapra, vagy bármely alkalomra — nem keres az jobb forrást, aki pedig játékszereket, mulatót dolgot óhajt karácsonyra beszerezni, az pláne fölkeresi a koronás áruház földalatti játékarú termet; ezeket megnézni, megcsodálni igazán érdemes. Ami végre az árakat illeti, úgy erről szólni sem kell, tudja mindenki, Aradon is, a vidéken is, hogy a koronás áruházban minden a lehető legolcsóbb.

— **A londoni és a párisi.** A napokban a helyen szó volt arról, hogy mennyire különbözik az angol nő határozott egyénisége a franczia hölgy ingatagságától. Nemcsak a két nemzet hölgyeire áll a különböző egyéniség, hanem férfaira is.

Ha valaki, úgy a londoni férfi egész életében érvényesíti azt az elvet, hogy az idő pénz. Hétköznap minden gondolata, minden tette, minden lépése csak a pénzszerzés körül forog, alig akad ideje ugyszólván a lélekzésre is, nem hogy sok időt szentelne az étkezésre: tíz perc és kész az ebéd. Az étkező helyiségek is ily gyorsvésre vannak berendezve. Az alacsonyabb rangú vendéglőkben félkörben vannak az asztalok, a félkörön belől végzik nagy gyorsasággal a kiszolgálást a szögletes pinczérleányok: a bar-maids és a pinczérék. Az bizonyos, hogy a mi vendéglőseink tanulhatnának londoni kollegáiktól, mert az angol fővárosban a színes terítéken ugyanazt az italt és ételt szolgálják fel a szegényebb sorsú vendégnek, mint a fehér asztalon a vagyonosabbnak — csak hogy különböző áron. Szegény, gazdag egyformán gyorsan étkezik s nincs az a vendég Londonban, aki ebédjére egy fertály óránál többet szána, mert: az első az üzlet.

Párisban? Mindenekelőtt étlapot kér a vendég, s min hogy a garcon ur a köztársaság éppoly polgárának tartja magát, mint akár melyik miniszter, — nem erőlteti magát valami nagyon a szaladásban s jó néhány perc el-

mulik, míg a pinczér odalibeg az étlappal vendéghez, aki mindenekelőtt szardiniát, vagy ilyest rendel s azután következik a negyed óráig tartó nagy tanácskozás: mi legyen menü s mikor harminczféle kifogás és ellen kifogás után végre megállapodtak az ételekben és italokban, akkor végre hozzálát a páris az evéshez. Az egyes fogások közt természetesen perczek mulnak el, s mire a fekete kávéra is rákerül a sor, a vendég legkevesebb másfél órát töltött a vendéglői asztal mellett. Annyi tény, hogy egy másodrangu párisi étkező terem is sokkal elegánsabb és rokonszenvesebb benyomást tesz a szemlélőre, mint akár mily előkelő, de végtelen rideg elegáncziájú londoni vendéglő. Amint az angol főváros szürke utczáiban csak nagy ritkán tűnik szembe egy-egy színpompás női-toilet, ugyanez a szürkeség, a nő hiánya teszi rideggé a londoni vendéglőt is, ellentétben Párisnak ragyogó, színdus toaletteltől pompázó, asszonymosolytól élénkített rokonszenves utczáival, vendéglőivel.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az izr. jótékony egyetemen részéről kibocsájtott felhívás következtében adományozni sziveskedett: *Herzschkovits* Ignác Zár 15-öl, *Hirschl* Zsigmond $\frac{1}{2}$ -öl tüzfát, *Glück* Károly 20 kor., *Fischer* Eliza, *Weisz* Dávid, *Singer* Izrael 10—10 kor. *Reisinger* Sándor, *Pollak* Gyula 6—6 kor. *Wéchsler* Ede, *Domán* Ignác 5—5 kor. *Láwinger* Ferencz 4 kor.; összesen $5\frac{1}{2}$ -öl és 76 kor. Előbbi kimutatás szerint 11-öl fa és 270 kor.; főtösszeg $16\frac{1}{2}$ -öl fa és 346 kor. E nemesszivű adományokért halás köszönetét fejezi ki *Lustig* Adol elnök.

— **A macskák érdekében.** Bostonnak legelőkelőbb hölgyei oly együletet alakítottak napokban, melynek az a célja, hogy a nyaralók otthon hagyott macskáit védelmébe vegye. Körlevelet bocsájtottak ki a városban, amelyben arra kéri a nyaralókat, hogy elutazásukkor ne bízzák szegény macskáikat szomszédjaikra, hanem iratkozzanak be az ő együletükbe, amely gondját viseli majd az állatoknak. Az egyület, melynek már ezer macskája van, a város határában rendezett be egy hatalmas épületet macska-azilumnak.

— **Ragályozás a vasuti kocsiban.** Nagyon gyakran megtörténik — írja az *Egészség* — hogy kivált a fürdő-szezon kezdete és vége idejében beteggel kell az embernek egy szakaszban utaznia. Eppen a tüdőbeteg, a gümőkórrosok azok, akiknek állapota a betegség kezdete után nagyobb utazásokat is megenged s éppen ezek azok, akik gyógyulásukat többnyire otthonuktól távol keresik. Gyakran nem is sejtjük, hogy utitársunktól mily betegség csap rája támadhatja meg szervezetünket. A számban hurutban szenvedő gyerekek, kiknek gyógyulási céljából szintén gyakran ajánlanak levegő változást, a vasuti kocsiban velük véletlenül összerülő gyermekeket szintén igen könnyen ragályozhatják. De fordulnak elő az utasok között más betegségekben leledzők is: orbánczban, ragadós szembetegségekkel, bőrbetegségekkel meg látogatottak, akik állandó veszedelmet rejtenek magukban az egészséges utasokra nézve.

Egy német orvosi folyóirat néhány egyszerű rendszabályt ajánl, amelyek igen könnyen keresztülvihetők és tényleg sokat javítanak a mostani állapotot. E szerint első sorban a pamlagok bársony- és plüsbuzatát kellene kiküszöbölni és sima bőrbuzatattal helyettesíteni. (Nálunk az első osztályú kocsik egy részében már megtörtént.) Továbbá ki kell dobni a kocsikból a bolyhos szőnyegeteket ezeket is sima burkolattal pótolni. Nagyon gondot kell fordítani a napi tisztogatásra ennek mindig nedves uton kell történnie. A utasoknak papirdarabkákat, czigaretta véggyümölcs és ételmaradékot nem szabad pácolni elszórni, hanem az e célra rendezett táskákba kell dobniok. Köpni csak az ablaknál alkalmazott köpöcsészsébe szabad. (Ezt valóban mindenütt azonnal életbe kellene léptetni, olkevésbe kerül s mennyi veszedelemtől szabadulna meg az utazó közönség.) Ha gyanú támad, hogy a kocsiban ragályozás történt, azt vasuti igazgatóságnak kellene bejelenteni. A betegnek orvosi bizonyítvány alapján külön kocsikban helyeztessenek el, amelyekben egészségesek ne tartózkodjanak. A közönséget hűdetések útján kell figyelmeztetni a betegékváló együttes utazás veszélyeire.

— **Az idegenforgalom érdekében intés.** Reink mosalmat indítottak, azonban nem ug, ho

azt nagyban emelhetnék. Ma az ipar és kereskedelem az egész világ főtényezője és épp ez van nálunk háttérbe szorítva, a mennyiben közönségünk nagy része még ma is külföldön vásárolja különböző szükségleteit. Nagyon kívánatos, hogy a mi közönségünk akkép segítse elő nagy vállatainkat, hogy szükségletét ne külföldön, hanem hazánkban szerezzék be. Ezáltal módot nyújt nagyiparosaink és nagykereskedőinknek vállataikat ily módon kibővíteni, hogy az idegenek tőlünk a legjobb benyomással távozzanak. Ezt legjobban elősegíti az általánosan ismert „Párisi nagy áruház” (Budapest, Kerepesi-ut 38.) hol az összes használati és szükségleti tárgyak óriási mennyiségben és választékban vannak felhalmozva. Ezekről a most megjelent az 1901. évi teljes naptárral egybekötött képes nagy árjegyzéket kívánatra mindenkinek bérmentve és ingyen küldi a kitűnő hírnévnek örvendő vállalat.

— **Bűnösök arcképei.** Egy hivatásos fényképész a berlini rendőrség és detektív testület sok tagját képezi most ki a fotografálásban, hogy képesek legyenek egyes bűnösök pillanatfelvételére. A fotografáló rendőrtisztviselők valóságos vizsgázzák a berlini rendőrfőnökség előtt fényképezési tudásukból. A bűnösök lefotografálásakor mindig nagyon sok baja volt és van a rendőrségnek, mert hiába kérték és kéri a „tettes” urakat hogy nézzenek barátságosan, azok csak azért is elfintorítják arcukat, úgy, hogy a kép ne hasonlítson az eredetihez. Ha a bűnösök arcképalbumában lapozgatunk, feltűnik, hogy: az arcon kezeket láthatnak; tudillik a rendőrtisztviselők kénytelenek gyakran kezükkel erősen tartani a bűnös fejt, mert különben azok nem maradnának nyugodtan. Ezelőtt villamos fényt vettek az ily fényképezésekhez segítségül, mert a bűnös feleslegesnek tartott a sötétben minden arcz-fintorítást s a villamos erő csak egy pillanatra vetett fényt. de a míg ideje lett volna e pillanatban a bűnösnek arra, hogy arczvonásait eltorzítsa, a fényvétel már megvolt. Az újabb időben napfényt használnak e pillanatfelvételekhez is. A fényképező gép természetesen villámgyorsan működik s már kész a felvétel, mielőtt csak le is ülne a bűnös és csupán félrevezetés céljából hagyják őt a gép előtt ülni. Rendszeren többszáz példányban készítik el az egyes bűnösök arcképét és ezeket elküldik a nagyvárosok rendőrségeinek, ahol gondot viselnek a fotografiákra a feketekönyvben.

— **Kosár Béla** temesvári zongora és harmonium készítő *Lengyel* Lőrincz cs. és kir. butorgyáros kirakatában egy igen szép, saját készítményű czimbalmot állított ki, melynek megtekintésére ez uton is föl hívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ura (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A régi szerető.

— Tragédia, népszínmű-motívumokkal. —

Arad, december 6.

Szerelmi dráma hírét vesszük egy biharnyei faluból, Borsról. A dráma részletei nem újak, Mintha valamelyik népszínműből tanulták volna szerencsétlen szereplői.

Szabó Sándor borsi parasztleány szerelmes volt *Somi* Piroskába, *Somi* Gáspár borsi kovács szépséges leányába. A lány is szerette a délczeg legényt, de egymáséi még sem lehettek. Mint a régi, becsületes népszínművekben, közéjük állt a leány atyja, a ki szegény legénynek nem adja a lányát.

Szabó Sándor nem szaladt mindjárt a halálba. Mintahogy a magyar paraszt legény nem is szalad ám olyan hamar. Egy darabig *Göndör* Sándoroskodott s aztán daczból más leányhoz szegődött. *Varga* Zsuzsa körül kezdett legyeskedni. Hadd fájjon a szive a másiknak. Nem rég jegyet is váltott a leánynyal.

Somi Piroska azonban nem tudott feledni. Sirt, könyörgött hajthatatlan édes apjának. Azután a legény után vetette magát. A leány nem nagyon hagyta sokáig fáradni. Hi-

szen ő sem tudott felejteni. Összetalálkoztak. A leány sirva kérte: ne hagyj el.

— Nem tudok nélküled élni.

A legény daczosan válaszolt:

— Az apád az oka! . . . Nekem különben is van már jegyestársam.

Somi Piroskának a nagy szerelem rossz tervet tanácsolt. Eltökélte, hogy ő nem mond le a legényről. Azt válaszolta hát:

— Az édes apám megbánta a dolgot. Ha most megkérné, nem volna szava.

A szerelmes legény szót fogadott. Visszaküldte a jeggyűrűt s elment megkérni még egyszer a régi kedves kezét az öreg *Somi* Gáspártól.

Hiába sirt a szép *Piroska*: *Szabó* Sándor ismét kosarat kapott.

De ez a kosár elvette az eszét. A megsértett büszkeség revolvert adott a kezébe. Rohant a leányhoz.

— Meggyaláztatok! Most már meghalunk mindketten.

Ezt akarta most már a leány is. Beleegyezett: haljanak meg mindketten. Ma délután négy órakor azonban hiába várta a legény a kitűzött helyen. A szülők megsejtették a dolgot s a leányt bezárták egy szobába.

Szabó Sándor magán kívül rohant a leány lakására. Berontott a szobába s mielőtt megakadályozhatták volna, a leány előtt sziven lötte magát.

Most élet-halállal vívódik. Megmentéséhez semmi remény.

A szép *Piroska* súlyos lázban fekszik, az öreg *Somi* Gáspár zokogva, bűnbánóan veri a mellét. Épen úgy, mint a régi, jó népszínművekben . . .

SPORT.

+ **Vivás.** Az *Aradi Athletikai Club* kapitánysága értesíti tagjait, hogy a vivás-gyakorlatokat a rendes heti tornaórákon, kedden, csütörtökön és szombaton tartja a templomutcai polgári iskola termében.

TÖRVENYKEZÉS.

Kisasszony-feleség.

— Frivol akta. —

Arad, december 6.

Pikáns ügyet tárgyalt ma — írja tudósítónk — a szegedi törvényszék mint felebbviteli bíróság. Nem annyira az ügy pikáns, mert abból a fajtából terem bőven naponta, hiszen olyan hamar készen a pletyka, rágalmazás, becsületsértés. Itt a mai ügynél egy mellékelt bizonyítvány okozott néminemű szenzációt.

Történt ugyanis, hogy egy vásárhelyi menyecske körül pletykát szőtt a másik menyecske. Azt hiesztelte, hogy az egy esztendő asszony szétszakítja a hitvesi hűség csipkefátyolát s megcsalja az urát, azt a jó embert, aki mindennél jobban szereti.

Ez volt a kezdet s ebből származott a rágalmazási pör, mely rendes lefolyásu lehetett volna, akárcsak a többi, de a becsületében megsértett menyecske vessző alatt csatolt egy okmányt is.

Pajkos koboldok röpködtek a levegőben, mikor ennek a pikáns írásnak a felolvasására került a sor, amely olyan karaktert adott az ügynek, mintha a tek. kir. törvényszék színe előtt most játszódna le a „*Kisasszony-feleségem*” operett. A menyecske pedig, aki ezzel az aktával bizonyította, hogy nemcsak nem követett el házasságtörést, de még most is ott virul a fején az a pártá, melylyel hajdankorában büszkélkedett, ott állt pirulva a bírák előtt, lesütötte lá-

nyos szende tekintetét s a sok kíváncsi, fűrésző szemek közepett alig tudta elrebegni:

— Már biz' kérem, ez így van.

— Együtt él az urával — kérdezték tőle.

— Együtt hát, nagyon boldogok vagyunk.

— És mégis . . . ? Hm, hm . . .

A tekintetes királyi törvényszék pedig, amely ugyancsak megizzadt a frivol akta felolvasása alatt, hegybenhagyta a járásbíró sulyos ítéletét, melylyel erősen megbüntette a világ legnagyobb rágalmát.

§ **Kauczió-sikkasztás.** *Petróczy* József fővárosi volt tanárnak neve nem ismeretlen a lapok törvényszéki rovatában. Többnyire sikkasztás miatt szokott a baja meggyülni a büntetőbíró sággal. Ma is egy óvadéksikkasztás miatt vont a felelősségre a törvényszék *Cseke* bíró elnöklete alatt. *Petróczy*, hogy existenciát teremtsen magának, megvette a Rejtelmes Világ című spiritiszta időszaki lapot. Ezt a lapot azután arra használta fel, hogy kaucziós alkalmazottakat fogadjon fel szolgai, pénzbeszedői állásokra. Ez év május 20-án *Löbl* Lajost fogadta fel 360 korona óvadékletétele mellett pénzbeszedőül. Rövid egy hónap mulva *Löbl* már belátta, hogy *Petróczy* lapjának egész havi forgalma csakis az a 360 korona volt amelyet ő adott neki óvadékképen. Erre a szomorú felfedezésre egy hónapi eredménytelen pénzbeszedői működését félbehagyta s kilépett. A pénzt azonban nem kapta vissza *Petróczy*tól, mire feljelentette sikkasztás miatt. A mai tárgyaláson *Petróczy* azzal védekezett, hogy ő a 360 koronát átadta ügyvédjének, dr. *Molnár* Árpádnak azzal a meghívással, hogy *Löbl*l intézze el az ügyet. Az ügyvéd a leghatározottabban tagadta ezt kihallgatása folyamán. A törvényszék dr. *Námessy* alügyész vád és dr. *Gál* Jenő védelme után *Petróczy* Józsefet sikkasztás büntetése miatt havi börtönre ítélte. Az ügyész megnyugodott az elítélt és védője felebbeztek.

§ **Tanár és hírlapíró.** A „*Ferencz* József intézetben verik a gyermekeket.” E cím alatt a *Magyar Estilap* múlt évi december 1-én megjelent számában *Mezey* László hírlapíró, a nevezett lap munkatársa egy cikket írt, a melyben elmondta, hogy a budai *Ferencz* József nevelőintézetnek *Schubert* Károly nevű tanára, illetőleg nevelője brutálisan bánik a felügyeletére bízott növendékekkel, őket üti, veri. Ezt a tényt *Mezey* kiszinezve adta elő s közben meglehetősen éles szavakkal jellemezte a külföldi honos a s magyargyűlölő színben feltüntetett *Schubert* nevelőt. A cikk megjelenése után *Schubert* elment a nevezett lap szerkesztőségébe s ott dr. *Szalay* Mihály szerkesztőtől a cikk írója után tudakozódott. *Szalay* *Mezeyt* nevezte meg, aki el is vállalta a szerzőséget, de forrásait, ahonnan a cikk adatait kapta, elárulni nem akarta. *Schubert* erre dühbe jött és öklével *Mezey* felé sújtott. Ez volt a tetleges inzultus, amely miatt *Mezey* provokáltatta *Schubert*t. A Fodor-féle vivóteremben meg is verkedtek, miközben *Mezey* jelentéktelenül megsérült. A párbaj miatt mindketten törvényszék elé kerültek, amely őket egyenként 30—30 napi államfogházra ítélte. Az ítélet ellen az elítéltek felebbeztek és ügyükkel ma foglalkozott a kir. ítéletábla, *Bucz* Lajos bíró előadása mellett, nyilvános főtárgyalásban. A tábla a vád és védelem meghallgatása után *Schubert* büntetését 3 heti, *Mezeyt* pedig 2 heti államfogházra szállította le. *Schubert* védője az ítélet ellen semmiségi panasszal élt.

NAPIREND.

December 7. Péntek. Róm. kath. naptár: Ambrus. — Protestáns naptár: Ambrus. — Görög-keleti naptár november 24.): Kelemen. — A nap két 7 óra 19 perczkor, nyugszik 3 óra 12 perczkor. — A hold két 5 óra 14 perczkor, nyugszik 7 óra 58 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 756.2 milliméter, délután 2 órakor 755.8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 6.3$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 9.5$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, délután 2 órakor borult, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, helyenként csapadék, enyhe, szeles.

December 7. A Kölcsey-egyesület hangversenyével egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.) — Az Arad-hegyvidéki turista-egyesület estélye 8 órakor (Vasszálloda.)

December 8. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálja. December 9. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

= Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Hajnaly Adám, Nagy-Rikinda. — Kannengieszer M., keresk. cég Eperjes. — Hartmann Lipót, bej. rövidáru kereskedő Budapest. — Groszmann S., Budapest. — Ifj. Weisz Lajos, Budapest. — Franikovicz Tamás, Curzola (Dalmácia.) Calligaris M. és társa, Trieszt. — Müller Antonia, Pittarn.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, december 6.

Déltőzsde. A búzakinálat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermáza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonane-műek változatlanos. Időjárás borus, hűvös, esős.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.46—7.47
Buza októberre	7.63—7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.15—7.16
Zab 1901. áprilisra	5.58—5.59
Tengeri 1901. májusra	4.92—4.93
Repcze októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.46—7.47
Buza októberre	7.71—7.72
Rozs 1901. áprilisra	7.16—7.17
Zab 1901. áprilisra	5.58—5.60
Tengeri 1901. májusra	4.91—4.92
Repcze októberre	13.—13.10

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	670.75
Magyar hitelrészvény	675.—
Leszámitolóbank részvény	430.—
Rima-Murányi vasmű részvény	499.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	664.—
Közúti vasút	591.50
Városi villamos vasút részvény	287.—

S z e s z ü z l e t.

— Deczember 6. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 9/10, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Deczember 6. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97—98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 96—97 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 96—98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 92—94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 90—92 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 86—88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Deczember 3-án volt készlet 35842 darab, deczember 4-én főlhajtattott 650 darab, deczember 4-én elszállítottott 403 darab, deczember 5-én maradt készletben 36084 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. deczember 6.

Magyar aranyáradék 40/100	96.50
Magyar koronáradék 40/100	91.85
Magyar arany 4 1/2%	99.50
Magyar ezüst 4 1/2%	99.25
Magyar keleti vasút	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.40
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	168.—

Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papíráradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.75
Osztrák járadék arany	97.50
Koronáradék	98.50
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1680.—
Magyar hitelbank részvény	677.—
Osztrák hitelintézet részvény	673.—
Osztrák-magyar államvasút	666.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.16
Német birodalmi marka	117.50
London	240.30
Páris	95.70

INGUSZ I. és FIA

15 év óta fennálló

könyv-

és papirkereskedését

áthelyezte

Templom- és Kazinczy-utca fényesen átalakított

sarok üzlet-helyiségébe.

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Írta: Groller Balduin.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Radó Izó.

[46]

(Folytatás.)

Ahogy Schmidt a villanylámpával a kezében a pinczét bevilágította, Melk dr. észrevette, hogy egy helyet, ahol mindenféle lim-lom, üres láda, eltört konyhaszék, csomó kőszén, régi kosár, és egyéb holmi hevert — bizonyos fölületességgel tekintett meg.

— Nem talált semmit? — kérdezte Schmidtől, mikor ez körutját befejezte.

— Semmit, hadnagy ur.

— Gondoltam mindjárt. A betörő elővigyázatos volt. Most világítsa meg a padlót a nyílás alatt.

Schmidt engedelmességet és Melk dr. lehajlott, hogy jobban szemügyre vegye a helyet.

— A port és kőbördéket elsöpörték innen. Ki tette ezt?

— Én, hadnagy ur — szolt a házmester.

— Ki parancsolta ezt magának?

— Senki, magamtól tettem azt.

— Azt nem kellett volna tennie.

Melk dr. ismét lehajlott a földre és aztán izgatottan ismét:

— Itt látható a létra nyoma. Három nyom még egész tisztán kivehető, a negyedik már eltöröltött, Pühringer, vanmérték önnél?

Pühringer kivette centiméter mértékét és letérdelt Melk dr. mellé. A mértéket pontosan fölvtették.

— Most keressük meg a létrát. Kedves házmesterem, mutassa meg nekünk a létráját.

— Lehozzam?

— Nem, majd fölme gyünk.

Es megtekintették a létrát, de kiderült, hogy nem azt használta a betörő. Az egész társaság ismét levonult a pinczébe, Melk dr. leült egy üres ládára és gondolkodott. Az a rész ahol éppen ült, csak félig volt megvilágítva.

— Ferencz, világítson csak ide.

Schmidt habozva jött előre.

— Oda már világítottam hadnagy ur, de semmit sem találtam.

Azért ismét oda világított és aztán ismételve kifejezte:

— Nincs semmi.

— A ládát el kell tolni.

— De hadnagy ur — szolt Ferencz — a láda mögött nincs helye egy létrának.

— Az igaz. Maga tehát azt hiszi, hogy e munka teljesen fölösleges.

— Teljesen fölösleges.

— De azért ezt a kis fáradságot nem fogjuk megtakarítani magunknak, ha fölösleges is.

Amint a ládát eltolták, nagy meglepetés érte a társaságot. A láda mögött a pinczefalban látható volt, hogy a fal ott át volt törve és csak ideiglenesen lett betömve. Pühringer odarugott a falhoz és a téglák kiestek.

— Nos Ferencz, mit szol ehhez?

— Én — én — ki gondolhatta volna ezt, uram?

— Igaz, erre senki sem gondolhatott.

Pühringer a téglákat eltávolította és Melk dr. a nyíláson kidugta a fejét és át akart mászni. De egyszerre nagy meglepetésében megállt. Villámgyorsan egy gondolat villant át agyán, mely megdöbentette. A gondolat Scarpi illette.

Hirtelen keresztül mászott a nyíláson. Nem látott a sötétben semmit. Csak orrával érzett valami különös szagot. Hasonló szagot érzett csak nemrégiben. De hol? Igen — Alexandrine bárónő is jelen volt akkor. Az a szoba volt az, melyben Scarpi dolgozott. Olyan szag terjedt el a pinczében, mint egy festő műtermében.

Eleinte tanácstalanul állt itt. Mert vizsgálata jó nyomon indult.

— Pühringer, másszon be ide. Mondja csak Pühringer nem érez ön semmit?

— De igen, mintha benzín volna. A szag egy festő műtermé emlékeztet.

Tovább kutattak.

— Itt valaki cigarettázott. Itt van a cigarettának a tokja. Itt van még egy.

— Hagyja ott a földön. Én is látok itt még egy párat. Nézze csak, öt, nyolcz, tíz cigarettvég van itt. Az aki ezeket szitta, nem jár-kált, hanem egy helyen ült több órán át. Látja, itt egy háromlábú széknak a nyoma. Hogy értsem ezt? Vegye magához a cigarettvégeket és vigyázzon azokra. De nini, itt van még valami. Egész kis olajos rongyot emelt föl a földről, melynek terpentín szaga volt. Még látható volt a nyoma a festő-csetnek.

— Kérem az urakat, fáradjanak át hozzám. Ferencz is jöjjön át.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Deczember 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Singer Gyula utazó Budapest. — Koch Lénart gyáros Burghardt. —

Lano Simon utazó Bécs. — Wetuschel Ottó utazó Bécs. — Dr. Friedrich Károly gyáros Pachlau. —

Rieger Emil utazó Bécs. — Weisz Miksa utazó Budapest. — Körmöczy Gáspár utazó Budapest. — Dr.

Hauser Ödön ügyvéd Orosháza. — Bustin Simon utazó Budapest. — Weisz Izidor kereskedő Budapest. — Wolf Gilhardt mérnök Bécs. — Leichman

János utazó Budapest. — Braun Ede utazó Bécs. — Központi Szálloda. Mészáros Kálmán igazgató Budapest. — Dr. Vivia Ödön ügyvéd Szombathely

— Dr. Bock Róbert ügyvéd Battonya. — Martorelli Luigi mérnök Budapest. — Perl Pál szállító Szeged

— Bienenstock Sándor kereskedő Zám. — Brück Miksa utazó Budapest. — Molnár László színész Budapest. — Tóth Antal vendéglős Zsolna. — Pavlovits Aladár hivatalnok Budapest.

Nádor szálloda. Cziffer László őrnagy Győr — Kassai Adolf főpinczér Arad. — Antal Jakab kereskedő Pécska. — Weisz Ignátz kereskedő Pécska. — Halász Mór hivatalnok Budapest.

Városi színház.

Bérlet 68. sz.

Páros

Pénteken, 1900. évi deczember hó 7-én.

Bánk bán.

Dráma 5 felvonásban. Írta: Katona József.

SZEMÉLYEK:

II. Endre	Palágyi L.	Petur bán	Fenyéri M.
Gertrudis	Angyal Ilka.	Myska bán	Czakó V.
Ótó	Nemes S.	Sólm mester	Sólyom I.
Bánk bán	Molnár L.	Bendelcziben Turhány	
Melinda, neje	Mensáros M.	Biberach	László G.
Mikhal bán	Bács Károly.	Tiborc	Mezei Pét

Készlete 7 órakor.

Table 102: Budapest k. p. u. - Arad - Tövis. Vissza. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (642, 604, 612, 606*, 686, 504, 610, 608).

Table 130: Arad - Temesvár - Józsefváros. Vissza. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (9002, 9004, 9012, 9011, 9001, 9003).

Magyar Királyi Államvasutak. Budapest k. p. u. - Szolnok között a 606. és 607. személyvonatoknál naponta a szomszédos forgalmu menetjegyek, továbbá Mária-Radna és Arad között a 607. sz. személyvonatnál hazarölg október 15-ig ünnep- és vasárnap, valamint a mária-radnai busznapokon a szomszédos forgalmu menetjegyek és a me...

Table Arad-Szeged: Arad-Szeged. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (1, 3, 11, 2, 4, 12, 102, 104, 112, 101, 103, 111).

Table Mezőhegyes-Kétegyh.: Mezőhegyes-Kétegyh. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (211, 213, 212, 214).

Table Uj-Szt.-Anna-Kétegyh.: Uj-Szt.-Anna-Kétegyh. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (312, 314, 311, 313).

Table Borosjenő-Csermő: Borosjenő-Csermő. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (412, 414, 411, 413).

Table Borossebes-Menyháza: Borossebes-Menyháza. Columns include station names, arrival/departure times, and train numbers (612, 613).

Egy jó forgalmu szatócs-üzlet
 vendéglő kerthelyiséggel
 és fedett tekepályával,
 egy gyár közelében,
 betegség folytán
azonnal eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Van szerencsénk ezennel a tisztelt érdeklődők tudomására hozni, hogy **aninai és resiczai rudvas és lemez gyártmányaink** ezentul egy hatóságilag bejegyzett minőségi

Farkas védjeggyel

lesznek ellátva,

a minék szives figyelembe vételét kérjük.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

246

Kerestetik 3 szobás lakás,

lehetőleg fürdőszobával,

1900. február hó 1-től.

Ajánlatok kéretnek e lap kiadóhivatalába.

Hirdetmény.

A néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítványának a polgári iskolára vonatkozó egy helye betöltendő lévén, az Aradvárosi polgári iskola azon növendékeit, a kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják s tanulmányaik feléből kitünő, másik feléből pedig jeles osztályzattal bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám közvetlenül, vagy igazgatójuk útján 1901. évi január hó 10-ig benyujtsák.

Salacz, kir. tan. polgármester.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt, mindennemű ékszertárgyakat

a legmagasabb árban megvesz vagy más tárgyakká átcsere

DEUTSCH ISIDOR

órák, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszertárgyak, arany-, ezüstneműek, ezüst-éveszközök és pontosan járó valódi sweizi órák kaphatók.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

17883—1900. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. városban a sertésvész járványa megszűntnek nyilvánítottván, értesitem a lakóságot, hogy a sertés heti vásárok megtartatni fognak és a sertésekkel való szabad forgalom engedélyeztetett.

Sarlot, főkapitány.

28500—1900.

Hirdetmény.

Az 1901. évi egyenes adó kivétségi munkálatok fogamatba veendő lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valóllan bemondásokkal tévutra vezeti, vagy munkájokban bármi módon akadályozza, 1883. évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 2—100 koronáig terjedő bírsággal lesz sújtandó

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókiivetés alapjául szolgáló vallomási íveket, melyek ingyen vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitzűzött határidők alatt, a polgármester megbízásából Kilyényi János alszámvevőnél a saját érdekéből beadni el ne mulassza, és pedig:

A házbérvédelmi vallomásokat a folyó 1900. évben keletkezett, még nem adózott házakra, vonatkozólag az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével folyó évi november 30-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó, az 1900. évben keletkezett, még meg nem adózott üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásokot 1901. évi január 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményeikre vonatkozó vallomásokot 1901. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomásokot 1901. évi január 31 vétbizonyítvány ellen.

Az eb-adóra vonatkozó vallomásokot 1901. évi január hó 8-ig

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1901. évi márczius 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy aki megfelelő vallomását a fent kitzűzött határidő alatt be nem adja, arra a adóhivatalból beszerzendett adatok alapján fog kirovatni és hogy az adótárgyaknak, az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkörsítása céljából való eltákolás az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 2—1000 koronáig terjedő bírságot von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának 1900. évi november 17-én tartott üléséből.

A városi tanács

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Parfümerie-fabrikant von. Dr. med. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

Erősítő szer

gyenge és a láplálkosásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyermeknek, angol hóban szenvedő gyermeknek, szülőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alkotásában a sápkórosoknak

hasznosnak az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% vas- és szén-dioxidos vassal, a melyen alkalmi a vas az emberi testben van jelen, tartalmaz Somatose.

Somatose nemkülönben gyenge és a láplálkosásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyermeknek, angol hóban szenvedő gyermeknek, szülőknek, nemkülönben

VOR FRIEDRICH BERGHAUSEN